

Makfaar peefuhthichanu
par pafchi:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Makfa bei peefuhthichana
nas Riga:

par gadu 1 rub. — tap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Mahj. w. teel isdohts feft-
deenahm no p. 10 fahloht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneefs un apgahdataijs.

Mahjas weefis ijnahf ween reis pa nedetu.

Makfa
par fludinafchanu:
par weenas fleijas fmalta
rakstu (Pettit)-rinda, jeh
to weetu, to tahda rinda
eenem, makfa 10 kap.

Redatziija un ekpedizija
Riga,

Ernst Plates bilfchu un
grahmatu - drufatama pee
Pehtera hafnigas.

N° 23.

Sestdeenā 4. Juni.

1877.

Rahditajs.

Saunafahs finas. Telegrafa finas.
Gelfchsemeš finas. No Rigas: gubernatora f. pahbrauzis, general-
adjuvants Albedinšty atbrauzis. No Wez-Drufiteem: nelaimigs atgahijums.
tuo Bešim: iškaidrojums. Satumds uf Kohnest. No Widssems: draubfes-
Nngi. No Straupes: konzerte. No Jelgawas: aismadifchana. No Komtas
gubernijas: apfrahpehtis saglis. No Peterburgas: dafchadas finas. No Ode-
fas: Turku nodohms. No Jaltas: Tartari. — Kara finas. Ardashanes pē-
tohfichana ufwarefchana. Preefch eewainoteem kara-wihreem.
Beelikumā: Selta kapš. Graudi un seedi.

Saunafahs finas.

No Rigas. Gewainoteem kara-wihreem par labu R. Thom-
fon kungs fcho fwehtdeenu R. L. beedribā iškaidrohs da-
schadas astronomijas leetas - semeš-greefchanohs ap fauli, fau-
les un mehnefs-aptumfchofchanu, mehnefcha ftaigafchanu ap semi,
dashadas swaigsmes u. t. pr. ar ihpafchu finatnibas apparatu,
kas minetas dabas leetas krahfotās bildēs israhda. Scho tā
nofaukto miglu bilfchu israhdifchana wehl preefch Latweefcheem
naw bijufe. Uf labu noluhfu un derigu iškaidrojumu luhfo-
damees, wehletumees, ka dauds to klauftaju erafthohs.

No Rifyingas, kur firfts Bismarks wefelibas awotu deht
aifbrauzis. Firfts Bismarks isgahjufchu fwehtdeenu tur pafstai-
gadams, fateef diwi semneeku meitas, kas zaur fawu apgehrbu
winam israhdahs fwefchneezes. „Zuhs gan ne-efat no Ri-
fingas?“ Bismarks prafija. „Mehs efam fchurp atbrauku-
fchas,“ meitas atbild, „lai waretu dabuht Bismarku redseht.“
„Tad jums naw tahfu ja-eet,“ firfts atteiz smeedamees. „Ap-
flatatees mani, es efmu Bismarks.“ Meitas apjukufchas uf
Bismarku fkatijahs. „Zuhs efat tas Bismarks?“ weena fa-
zija bailigi, „bet kur ir tee trihs mati uf galwas?“ „Mulke,“
ohtra fazija starpā runadama, „kad Bismarkam platmale galwā,
tad katfchu tohs trihs matus newar redseht.“ Firfts gahrēdi
pafmehjahs un ardeewu dohdams, zepuri pazehla un aifgahja.
Ur fchiglahm azim meitas fkatijahs, waj newaretu tohs trihs
matus uf galwu eerandfihf. Rifyingā par fcho johzigu atga-
dijumu dauds fmejhjahs.

No Italijas. Saw dauds reis fnojam, ka Italijas wal-
diba ruhpejahs par laupitaju apfpeefchanu Sizilijā un to ari
fingri un weikli isdara, weenu laupitaju pulku pehz ohtra is-
nihzinadama. Tagad nahf finas, ka waldbai atkal isdewees,
weenu bihfstanu laupitaju wadoni rohfā dabuht un tā tad wina
laupitaju pulku isnihzinahf. Tureenas apgabala eedfihwotaji,
fureem weenumehre no fcheem laupitajeem bija jabihfahs un

daudfahrt ari tifa aplaupiti, tagad nesin, kā fawu pateizibu
buhtu gubernatoram un kara-wihru generalim isteift par lau-
pitaju pulka isnihzinafchanu. Gelfchfigu leetu ministeris drih-
sumā pats nobraufkfoht uf Siziliju, lai waretu nobeigt, kas
wehl preefch drohfchibas darams.

No kara-lauka. Kā fchi numura telegrafa finās lafams,
tad Kreewi ar faweem torpedeem atkal apdraudejufchi Turku
kara-fugus, teem ufbrukdami. Turku kara-fugeem, kas uf Do-
nawas atrohnahs, deefgan wahji klahjahs. Pee Satunowa
klohftera tai weeta, kur Donowa diwi eegrihwās, prohti Ri-
lias- un Sulinas-eegrihwā, dalahs, ir eetaifitas fipras bateri-
jas un pee Keni ir Seretas eegrihwā eelaihti torpedi. Zaur
to nu ta leelafa data no Turku kara-fugeem uf Donawas
ir eeflehgta starp Sulim lihds Akfoas, tā ka Turku kara-fugi
diwi neweenadās dalās nofchirti. Ta leelafa data kara-
fugu atrohnahs uf leijas Donawu un nefpehj neko isdariht
un ta mafala data atrohnahs uf augfchas Donawas, kas ari
tā fakohf ir eeflehgta. Tagad nu Turki nodohmajufchi fa-
mus kara-fugus, kas atrohnahs leijas Donawā, fuhthit pa-
lihgā teem fugeem, kas atrohnahs augfchas Donawā, lai waretu
tohs atfwabinahf. Tā gan Turki nodohmajufchi dariht, bet
gruhti dohmajams, ka wini to eespehs, jo muhsu baterijas
un ihpafchi torpedi par tam gahdahs, ka kaweklu netruhks
un drih war atkal kahds monitors gaisā ftreet.

Telegrafa finas.

No Peterburgas tai 2. Juni. Damsfugis Konstantins is-
fuhthija kahdas 5 juhdes no Sulinas eegrihwās pa nakts
laiku torpedu-fugifchus pret 3 Turku brunu-fugeem. Tas
torpedu-fugitis Pofchdestwenskis weenam eenaidneeku brunu-
fugim uslaida torpedu. Torpedu dširdejām fprahgstam, bet
waj eenaidneeku fugi apfkehjeti, tas wehl naw finams. Ge-
naidneeki fchahwa ar kartefchahm un ar flintahm. Diwi
torpedu-fugifchi pahbrauzā fweiki un wefeli Odefā atpafat.
Trefchais wehl naw atpafat nahjis. Muhfeji neweens naw
eewainohs no eenaidneeku fchahweeneem.

No Pehterburgas tai 1. Juni. Firfts Milans, no faweem
ministereem un generaleem pawadihts, aisdewees uf wirskoman-
deera lehgeri, muhsu augftu Keifaru apfweizinahf.

— Serbijā teel kara-pulki fapulzinati.

— Kā walodas ispaufstas, tad Muftars-Pafcha tifchohf
no fawā amata atzelt.

Ceſſchſemes ſinas.

No Rigas. Wiſdſemes zeen. gubernators baron Uexküll tai 29. Mai pahrbrauzā no Peterburgas mahjās un uſtkehma attal gubernijas pahrwaldſchana.

Wehl no Rigas. Tai 1mā Juni uſ Rigu atbrauzā Wilnas lara aprinka preeſſchneeks general-abjutants Albediſky.

— Pawafaras beedribas dſeedataju kohris iſdohs 12tā Juni konzerti, Jonatana beedribas namā, kaxā eewainoteem par labu, pee tam ari V. Meelena k. kohris preedaliſees. Schahdam mehrkam ſtrahdabami dſeedataji zere labā mehrā klauſitajus. Buhtu gan wehlejams, kad wairat raſtohs tahdu, kas tehwijās mihleſtibas altaram upurus neſtu. B. M.

No Wez-Drusſteem. Treſchdeen W. mahjā noſlihta ſchejeenes Kreites eſerā diwi puikas, meens 12 ohtris 14 gadus wezs. Tai deenā vuhte ap puſdeenu paſtipris wehſch, bet ſchee ſehni bij tomeht eedroſſchinajuſchees ar laiwu pamuſinatees. Eſerā gabalinu eebraukufchi, redſedami, ka wairs atpaſat newar tiſt un laikam bihdamees, ka laiwa tohs ohtrā malā neſpehs pahriweſt, lez uhdeni, gribedami iſpeldeht, bet atrohd abi aukſtōs wilnōs ſawu kapu. Gan bij ar, tuhliu, nelaimi redſedami zilweki preeſſchjuſchi, bet tal nebij tohs wairs glahbt ſpehjuſchi. Wezaki ir dſiki noſtumufchi, Deewa weeglo wizu ſirdehſius!

— drs. —

No Behſiu. „Mahjas weefa“ Nr. 15. no lahda „J. J. kunga“ par Zehſu Latweeſchu kohru dſeedaſchānu ir pahrfpreeſts, kas gan nekahds pahrfpreedums naw; tadeht ka zeen. pahrfpreedejs J. J. kungs ir gribejis, bet warbuht newatas jeb zitu kawektu deht naw iſdewees, waj naw pratis jeb ari labak faziht, naw neka pahrfpreeſts bijis, kā zeen. augſchā minera kohra wadōns A. Seebode kungs ceſſch „Mahjas weefa“, Nr. 21. ir minejis.

Bet kad daſchi mani par minetu pahrfpreedeju uſſkata un ari pahrmekumus dohd, un ari warbuht tee, kas ta nedara, tiſ dohma, — wiſeem ſinuju, ka nebuht tas ne-efmu, kas par „J. J.“ ir ſinams darijees, ſawu wahrdu pilnigi neparaſtdams, jo no „Zehſu Latweeſchu kohru“ dſeedaſchānas tiſ nepareiji newaru dohmaht, — bet wehl maſak kritiſereht. Zehſu Latweeſchu dſeedaſchānas kohris 1873. g. Riga wiſpahrigōs Latweeſchu dſeedaſchānas ſwehtlōs „dſeefmu lara“ jaukaſ dſeedaſchānas deht uſteikſchānu mantoja un no ta laika ir weenumehr uſ preeſſchu gahjis un wehl zitas reiſas par iſweizigu atraſts, kas wehl tahtak ſchē par wajjadſigu naw peemineht. — Paſaulē uſ weetas nekas neſtahw; kas ne-eet uſ preeſſchu, tas eet atpaſat. Zeenijams „J. J. kungs“ ir gribejis, lai gan naw iſdewees teikt, ka Zehſu Latweeſchu dſeedaſchānas kohris ir atpaſat gahjis, — bet par daudſ aplam ir ſapraſts, jo naw pa reiſi trahpihts.

Nebuht ne-efmu dohmajis, wehl reiſ ſaku, tiſ nepareiji ſpreeſt, kā „J. J. kungs“ to dara, jo A. Seebode kungs ir tahtu par tahtu paſiſtams, kas dſeedaſchānā ir weizigs wadōns, — un Zehſu Latweeſchu dſeedaſchānas kohris duhſchigis dſeedatajs. Ari uſ preeſſchu, Zehſu Latweeſchu kohru dſeedatajeem un dſeedatajam, kā ari wina wadōnam A. Seebode kungam tahtu paſchu zentſchanohs, kā lihds ſchim, wehle

J. Junge, Zehſu pils ſkholotajs.

Satumōs uſ Kohkneſ! Seema ar ſawu balto ſneegadeht, kas wiſu dabu apakſch ſawas ſegas deesgan ilgi tureja, pawafaris ar ſaweem aukſteem wehjeem no mums prohjam aiſſeidses un to meetā nahkufe laiſni uſſmaididama wafara ar ſa-

weem ſakumeem, putnu jaukahm dſeefminahm, kas pa tuhliſcheem pa ſakeem krummeem ſawas dſeefmas netrauzeti tralling ſawahm ſmarſchotahm puſtehm, no kurahm ihpaſchi taſs weentulibā pa ſakeem lihtſcheem paſtehpufſchahs ſawā newainibā katra zilweka uſmanibu uſ ſewi well, wiſs tas zilweku tā rautin rauti, uſ plaſcho Deewa lautu, wina radijumus apſtatih. Tai tad ari iſgahjuſchā ſwehdeenā Rigas Latweeſchu beedriba iſriſchoja iſbraukſchānu ſakumōs uſ Kohkneſ. Deena bija preeſſch tam itin tā iſredſeta. No ribta rahdijahs weetu weetahm tumſchi maſtoni, it kā gribedami zilwekus attureht no iſbraukſchānas. Tē uſlehtuſe ſaulite ar ſawu wiſu atdſihwinadamo ſpohſchumu un ſtiprais wehſch ſahla tumſchohs maſtonus dſihti pa malu malahm. Zilweſt, no jauki atſkanedamas haſnizās ſwanu ſkawas pawabiti ſeidschahs baru bareem uſ bahnuſi, lai no leeleem putekteem waretu plaſchā Deewa lautā tiſt. Naw ari ilgi jagaida, tē wagonu rindai teek preeſſchā juhgts leels dſeſſi ſirgs, kas ar miſlu-ſpehlu garo wagonu-rindu prohjam well. Jautra dſihwe pa wiſeem wagonem mahjo. Schur un tur redſ jaukaſ pakalnes ar ſakeem no jaukaſ ſaulites apſpihdeteem lapu kohkeem. Tē attal gana-ſehns ar ſawu uſtizigo kranzi gana lohpinus, it jauri ſahdu medlinu wiſdams, tur atkal upite pa rilla apakſchu teek burbuledama uſ preeſſchu, tā ka wiſus tohs jaukumus apſtatotees, zilweka gars juhtahs lahdaſ augſtataſ debeſis pajelts buht. Miſmirſtas ir wiſas ruhpes un ſirdehſi, kas warbuht daſcha ſirdi ſpeeda: ikkatriſ preezajahs jautrai dabu lihds. Tā tas gandriſ puſohtras ſtundas garais zeſch ir ne manohht noſtreets. Maſchine apſtahjāhs un tē eſam pee Kohkneſes ſtanziās nobraukufchi. Kkatriſ, wiſas ſawas mantibaſ lihdsi paſehmis, muſikai jauki ſpehlejoht dohdahs wiſ ſmul rindā ſapulzejufchees pa jauku gar abahm puſehm ar leeleem lapu-kohkeem no-augufchu zelu uſ Kohkneſes diſto grawu. Waſtahwu grawas malu eedami nonahkam pee lahda gluſchi ſtahw zelina, kas eeſlihpus wed uſ leiju. Daudſās weetas ſipri jo peeturahs, lai uſ deguna nenokriſtu leiā. Nu eſam leiā aiſſnee guſchi ſmulu ſaku plaziti, kurſch wiſapſahet ar wiſjaulakeem lapu-kohkeem no-augufchahm ſtahwahm klints-ſeenahm eeſlehgts. Pa widu teek puſlihdſ plata upite, kas ihpaſchi pawafaras laiki wairat uſpluht, kur tad tas no lahdaſ augſtataſ klints leiā gahſdamees uhdens it ſawadu troſtkni fazet, bet wafaras laiki titai weetu weetahm pa teem klints atmineem ir uhdens dohbites, tā ka war deesgan labi ſauſahm kahjahm pahri tiſt, ja ſchm un tur tahtu ſohli palej. Ja, ſchi weeta teeſcham teek apbrivnoht Deewa dabas jaukumus. Ari miſka ſaulite tagad atkall ſawu laiſno waigu pahre ſcho itin meerigu eeſleju. — Tē atſtan ſkama muſika un laudis zepures nonehmufchi klauſahs Kreerwu tawias luhgſchānu. Kkatriſ tagad iſmellejahs ſew tahtu patib lamu weetinu un atſpirdſinajahs ſmutā kohku pa-ehnā. Driht uſdſiſtam attal tahtu Abalkſgu dſeefmu no R. L. b. dſeedatajt kohru dſeedam. Rehj tam redſam tahtu kungu, kas tahtā druſt augſtataſ meetā uſ ſawu ſpeeti atſtutejees ſahf ſkātā balſi apſweizinaſchānas runu no Kohkneſeſchu puſes runoht. Zeen. runo tajs runa iſhti dedſigt, tā ka daudſeem ſerdis, daſcham pat balſiſ teek pazilatās. Uſ tam zeen. R. L. b. preeſſchneeks Kalninkungs atbild un ſawā runā ari nepeemiriſt zeen. ſakumneekſ luhgt, lai ne-apſtahdejoht puſes un ſatus kohjinas. — Tagad nu dohdamees tureenas apgabalū jo lahtaſti apſtatih. Dohdamees wairat uſ deenwidus puſi. Nonahkam pee ſtahwahm tahtus 176 kahpſchtus augſtahm palahpeenu trepehm. Eihdsi poſſchaj augſchaj pa tahm uſrahpuſchees, greeſchamees attal pa labu rohtu wairat uſ deenwidus puſi, kur noſkubſtam uſ tahtu klaiſi pakalniti. Preeſſch muſſu azim tagad parahdahs it jauks iſſtataſ. Palalnina leiā redſam daſchus no atmins jirſtus kruſtus, pa labai rohtai dſiku grawu ar ſakeem kupleem lapu-kohkeem gal abahm malahm, pa kreiſai rohtai palejā ſtahw Kohkneſes muſſſcha, wehl wairat uſ leiju redſam pareiſtizigu baſnizu, un paſchā preeſſchā wairat uſ deenwideem eeraugam wezohs Kohkneſes pils drupus un aiſ ſcheem lepna Daugawa dohdahs ſawā gaiti uſ leiju. Schee wezee pils drupi, uſ ſtahwa paſraſta buhweſi noſtatahs ſtamigi uſ paleju, it kā atghdabamees wizu wez gohdbitu un waru, kur wini tila no lepneem brumeneekem ap

dshwoti, het tagad tibri nowahrtä stahw. Schè ari wezds lais-
 tis bija Rigas wirsbislapa mahjollis. Schi pils tika usbuhwera
 no bislapa Alberta 1210. gadä tai weeta, kur preefsch tam Kreewu
 firsta Wieszele, to ari par Kufenois (Kohkneses) lehniku sauza,
 lohla frepste tika nodebsinata. 1701. gadä Salschi, kurei pee
 Pohlu kara-spehka peedereja, usspehra scho pili gaisä, redsedami,
 ta Sweedru lehniskä Kährlis XII. tumojahs. Wezds laifds
 schè ari, bij pilssehtina, to par Kohknesi sauza. Metahnu no pils
 drupeem wehl togad eerangam flansles, kas ir Salschu un Pohlu
 flansiu atleekas, no kurahm gar laifam pehdigahs pilssehtinas
 atleekas tika nopohstas, jo 1690. g. wehl schi pilssehtina teef
 peemineta, het wehlaki wairs ne. Schi pilssehtina naw wis
 ishi mafa un ne-eewehrojama bijuse, jo ta ir daudreis tikufe
 aplehgereta. Wirsbislaps Fromholds winai dahwaja 1350. g.
 Mrahjes muischinu. Pohlu un Sweedru lehnini winai dewa
 leelas brishwibas. — Bet no ta wisa wairs nekas redsams, bes
 ween tabm pils drupu atleekahm. De mums it gaischi preefsch
 ozim rahda, ka wiskas leetas pafauli ir nepastahwigas un wisk
 ar famu gohdibu pasuhd. De muhsu tumumä tantis jaw augschä
 minetds tapds gut tee zittahrt lepnee un duhschigee waroni, no
 wisa pafaulis trohschena pafargati. Tagad nu greeschamees ak-
 palat pa lahdu schauru tetu, kas wairak us gramas leijas ruff
 wed. De muhsu auffs atskan jautra dseedafchana. Tee ir R.
 L. b. dseedataji un dseedatajas, kas te jaulä stary refneem lapu-
 lohkeem taiftä lustuhst daschas dseeminas dseed. Gar schi lu-
 stuscha feenahm redsam dauds wahrdus eegreesstus, to te dauds
 apmetletaji par peemina ir eegreesstuchi. Schè lahdu brishtinu
 apstatijschees, dohdamees atkal us preefschu, kur daschä weeta is
 talna istezedama uhdens-ahdere muhsu wehribu us sewi greesch.
 Nonahkam atkal tai jaw mums poishstama plazitti, kur lustigee
 jaunetti ar jaunellehm lustigi danzi rinki greeschahs. Pa star-
 pahm teef daschas runas turetäs, te atkal daschas dseeminas
 gan no R. L. b. kohra gan no Kohkneses dseedataiteem un dse-
 datajahm nodseedatas, ta ta wisk tas pahreis laifs itin jautri
 pa-ee. De mihta faulite aif talna flehpdamahs atgahdina, ta
 laifs drihs us mahjahm dohries, lai schai meertigai eeslejai, pehz
 pagahjuschas deeras trohschena, buhtu atkal wakara klufums.
 Mustat spehlejoht dohdamees us dseels-zeta stanziju. Wehl reis
 eedami nostatamees us scho tagad weentuligu palitdamu janku
 leiju un wisu to aplahrtini, kas, no noreetedamas faules stareem
 appihdeta, jo lohfschi istatats. Tagad stanzija nonahluschi kah-
 pam wagonds eefschä, kur spehzigais dseels stirs teef atkal preef-
 schä juhgis un wiski wehl garä Kohknesi ar minas jantumeem
 weiznadami, dohdamees preezigi us mahjahm. J. R.—r.

No Widsemes. Par draudses-kungeem preefsch nahkofscheem
 3 gadeem (1877 lihds 1880) ir eezelti un apstiprinati schahdi
 lungi: 3. Rigas aprinki — M. v. Hanensfeldt, Wez-Bebru
 muischä; 4. Rig. ap. — W. Walter, Mescha muischä (Kaw-
 lik); 5. Rig. ap. — Jul. Balding; 6. Rig. av. Leo v.
 Peterfenn, Dleru muischä; 1. Zehju aprinki — Th. L. Eckardt;
 2. Zehju av. H. v. Sengbusch, Laudonä; 3. Zehju apr. —
 G. Kähbrandt, Zeswainä; 4. Zehju ap. — palk. Aug. barons
 Buddenbrock; 5. Zehju ap. — barons Aug. Delwig; 6. Zehju
 av. — G. Behrens, Bahnschu muischä; 7. Zehju ap. —
 Joh. Gährgens; 8. Zehju av. — R. Koch, cand. jur.

No Straupes. Tagad, kur pehtons il deenas deenwidds
 jo bresnigali ruh, kur mahtu dailee augumini preefsch swich-
 tabs tizibas lihds pehdigai afins lahsteti zihnahs, kur jaw, lä
 bjidam, Turku pufmehnesis pawizam aptumschahs un laifam
 ari us muhschigeem laikeem, tur istatra Kreewijas pawalsneeka
 firds gan sajukt fawä firdi — un zeeni scho laiku, lä swehtu
 laiku, lihds ar latru kareimu pee debejs tehwa luhgschenu
 fuhtidama, lai dohtu uswaru. Schinis deenas zenschahs il-
 katra draudse mihlestibas dahwanas lahstet un us kara-lauku
 fuhtit. Preefsch schis noluhku ispidischanas dauds isrihlo

teaterus, konzertes un weefigus wakarns. Tä ari 16. Mai
 Straupe tika tahds wakars isrihlohts. Gefahkumu atklahja
 ar to tautas dseefmu: „Kara wibri behdajahs, afinaina gai-
 sma aust.“ Tad wehl lahda dseefma tika dseedata. Bet pirma
 dseefma, ta lä pats fajutu un lä no flausitajeem wispahrigi
 maniju, winu firdis gauschi pazilaja, ta lä dascham afaras
 pahr azim pahriteja. Par tahdu tik juhtigu dseedafchamu
 issaku pateizibu zeen. derigentam Gabella k. un Straupes
 wihra kohram. Behz tika spehlehts „Buhzes speegels,“ kas
 ari lä rahdijahs, pee flausitajeem patifschannu atrada. Behz
 teatera rahdija dshwas bildes, kas ari brangi isdewahs.
 Wispehdigi tika wehl dseedahts un jaunee fahla pa fahli
 jaw rinki greesstes un fawus preefus baidiht.

Straupe schogad jaw trescho reisi bij teateri isrihlojusi.
 Buhtu wehlejam, ka wina jo prohjam tahdas jautribas wa-
 karus isrihlotu, kur ari mehns nahburgu draudschu lohzeiti, ku-
 zeem tahds jautrums teef paschu draudses leegts, waretu lihds
 baidiht. Seemas fehja ari schini apgabala zaur auktu pa-
 wafaru tika attureta. Tagad, kur filtais laifs ar famu spir-
 dsinadamo leetu atmahzis, fahli stiprotees. Mescha Genwis.

No Zelgawas. Tai 29. Mai Atais fapehru-batolons,
 kas wairak gadus Zelgawä stahwejis, Zelgawu atstahja, us
 Rigu dohdamees. Kad nu saldteem lahjahm bija us Rigu
 ja-ee, tad Zelgawas Kreewu dahrsineeki bes malkas til daudi
 ratus un sirgus dewa, zil preefsch saldatu ranizu, plintu,
 mehletu u. t. pr. wefchanas wajadseja. Deenu preefsch tam
 batatona saldati dabuja malliti us munstures platfscha, kamehe
 Zelgawas laufmani wirsneekem bija gohda malliti par at-
 wadischanu isrihlojuschä Schädliha weefnizä.

No Kownas gubernijas. Kownas gubernä, Abnischlanos
 us Kurjemes rohbeschu, uetahk no Ilsa muischas, gadijahs
 schahda jahdsiba: Minetas nowadas fainmeeks bij lihds ar
 pagahjuschas seemas eefahkumu fawas wafaras bruhka leetas
 pee malas lizis, sinams latru fawä deriga weeta. Stary
 wifahm zitahm darba leetahm atradahs ari riteni, kuzus fain-
 neeks preefsch nosagfchanas par newehrtigeem turedams, par
 seemas laiku bij rijas schkühni nokrahwis. Labu seemas ga-
 balu bij tee ne-aistarti te istahwejuschi, kamehe jaw pret
 paschu pawafaru bij lahdam grabbstulim eemihlejees, walejä
 schkühni nokrautohs ritenus nosagt. Modohms bes tranzescha-
 nas tika isdarisht; tas ir, 4 riteni aifwesti. Kad nu fain-
 neeks rihta agrumä pee rijas nogahjis fawu nodohmatu darbu
 padarish, eeranga newilschu tufschu schkühna faktu, kur riteni
 guleja. Wezihts fawahm azim negribedams uslizicht eet schkühni
 un apluhko it labi wifus faktus; het kas pagalam tas pa-
 galam. Newilschu, nobehdajeos wezihts, eeranga naudas mafu
 schkühna faktä gulam; preezigs pazel to, „un re“ 200 rubli
 makä atradahs. Wezihts lä apstulbis par schahdu brishwumu,
 atstahj schkühni zirwi un zimds, steidsahs elsdams us istabu
 un stahsta preezadamees fawejeem, ar lahdu brangu zenu
 wina pufwezi riteni nomakfati kiluschä.

Tahdi sagli nebuhtu wifai fmahdejami, kurei ar tik leelahm
 prozentehm nem. — k.

No Peterburgas. Tä no Hollandeeschu kolonijas isrih-
 kota aplohpeju fabeedriba preefsch eewainoteem un flimeem
 kara-wihreem scho treschdeenu, prohti tai 1mä Juni aifbrau-
 kufe us kara-lauku. Schis fabeedribas wadischanu usneh-
 mis Dr. Gustaw Tiling k. To deenu preefsch aifbraufcha-

nas winam tifa tas augstais gohds peefchirts, la wareja ar muhsu augsto Keisaru farunatees.

— Tee Kreewijā palikuschee Turzijas pawalstneeki ir no- dohti Anglijas wehstneeka apfargaschanai Peterburgā. (Kā lastajeem sinams, tad Kreewijās pawalstneeki Turzija stahw sem Wahzijas wehstneeka apfargaschanas Konstantinopelē.)

— Bahr Kreewijās peedalischanohs pee tabs nahkofchā gadā noturamahs pafaules leetu istahdes Parihse teel sinohts, la preefch tam tilufe ezejta ihpascha komisija, kas jaw fa- stahbijumu islaidufe, kurā wajadstgahs sinas pahr mineto istahdi atrohdahs. Kas fawus raschojumus un istrahdaju- mus grib us Parihses istahdi fuhstih, tam wifu wehla ja- peeteizahs lihds 15tam Oktobrim schini 1877tā gadā.

— Schinis deenās kahds Wahzu ahrste, wahrda Dr. Hal- lingers, zaur Peterburgu aibranzis us kara-lauku, lai awi- sehm waretu sinas peefuhstih pahr tureenās wefelibās buh- fchanu. Kā dsird, tad Dr. Hallingers peestahschotees pee kahdas tureenās flimnizes jeb lasaretes.

— Mihta-Pruhzijas dselszeta pahrwaldiba dabujufe no fawas walbibas to pawehli, la wifas preefch eewainoteem un flimeem fuhdamahs leetas bes mafas jawed lihds Kree- wijas rohbeschahm. — Schinis deenās no Berlīnes dohfees us kara-lauka flimneeku kohpeju fabeedriba, kura lihdsā nemš pilnigu eerikti preefch lasaretes ar 120 gultahm.

— Kā „Golofs“ sino, tad teem, kas wehstules laisch kara- wihreem us kara-lauka, newajaga us adrefes usrakstih, kurā weetā tas pulks stahw, kurā wehstules fanehmejs stahw dee- nastā, bet peeteef, kad til ta pulka jeb tahs regimentes wahrdu usraksta ar to peesihmejumu: „zaur aktiwās armijas pastes pahrwaldibu;“ jeb kad wehstuli laisch us Kawkassiju, tad ja- peesihme: „zaur aktiwās korpusa pastes pahrwaldibu pee Kaw- kassijas-Turzijas rohbeschahm.“ (Kā prohtams, tad adrese ja- raksta Kreewu walodā.)

— Pee eefschigu leetu ministerijas teel cetaitita augstflohla, kurā tiks mahziti architekti, zeta inscheneeri un ziti tehnikas prateji. Kas gimnasiju zauri gahjis, tiks schini flohla bes efsamena jeb pahrbaudischanas usnemts. Mahzibas laiks buhs 5 gadi, flohlas nauda 50. rubtu par gadu. Gēfch schihs flohlas usnems 58 mahzektus us krohna-mafsu. Kates schahds mahzektis dabuhs no krohna 300 rubt. par gadu.

No Odesas. Turzijas waldbiba, Anglijas istureschanohs ee- wehrodama, nospredufe, la Odesas pilsefhta ne-efoht ja-ap- fchauj. Kā jaw fawā laikā sinojam, tad Odesa ir tā apstip- rinata, la winai no Turku apschaudischanas naw ko bihtees, bet tomehr schis Turzijas spreedums, Odesu ne-apschaidiht, ir eewehrojams, jo tas rahda, la Turzija arweenu flaidraki fahf fajust fawu nespehzibu. — Kā lastajeem sinams, tad Tur- zija pasludinaja, la Kreewu kugeem netauschoht pa Melno juhru braukah, tad tomehr winas draudeschana naw spehjufe kugo- fchanu Odesas ohstā aptureht, jo no Odesas us Nikolajewu it drohfschi brauka fchurp un turp Kreewu damfkugis „Taw- rida.“ Kā braufschana us scho kugi ir drohfscha, to peerahda ta buhshana, la dauds feeweefchu lihds brauz.

No Taltas. Krimā dsihwo Tartari, kas, la lastajeem jaw sinams, ir nu hamedani un tamdeht tura us Turkeem drauga- prahtu. Ja Turki Krimā eelaustohs, tad sinams tee fatrazi- natee Tartari Turkeem peebedrotohs, bet lamehr Turki us Krimu nenahl (un laikam to ari nedarihs ne-eespehshanas deht), ta- mehr Tartari turahs meerigi; turklaht ari no muhsu walbibas

pufes teel par wajadfigu drohfschibu gahdahs zaur ap- fargadameem kara-pulkeem.

Kara sinas.

Kā lastajeem sinams, tad bes teem diwi leeleem kara-laukeem pee Donawas un pee Kawkassijas Wija ir wehl ja-eewehro treschais, lai gan mafas kara-lauks, kur Montenegreeschi ar Turkeem zihnahs. No schi kara-lauka wifu pirms kahdas sinas pasneegsim.

Kā no Zettinjes teel sinohts, tad tai 22. Mai Turki de- wahs us kalnajeem pee Spufes un Wisorikas, usmeta tur few flanstes un fahla Nowo-Sei zeemu apschaidiht. Tai 24. Mai rihta agrumā Turki ar stipru kara-spehku dewahs pret Marbinizi, kur wineem Montenegreeschi preti stahjabs un lohti afinainfch kautinfch iszehlahs. Diwi stundas fihwi kahwahs, Montenegreeschi Turkus pawifam fakahwa, tohs ifkledeja un pret Bodgorizu aisdina; Montenegreeschi tā fakohht bija Turkeem us papehscheem un tohs lihds Kulofchwī- nas dsihdami wehl kahwa. Kad Turki eefahla behgt, tad wineem bes eewainoteem jaw bija 400 aptauti. Ari eefch Herzegowinas kaujabs. Klahatas sinas wehl truhfki, bel laikam tur ari Turki dabuhs fufas. Bes nupat mineta kau- tina, kur Turki til breefmigi tila fakauti, schini paschā laikā bija ohtrs kautinfch, kur ari Turki no Montenegreescheem fakauti. Tahs pahr scho kautinu atnahkufshas sinas ihfumā fanemtas ir tahdas: No 24ta lihds 27tam Mai Montene- greeschi wairal kautinās Turkus fakahwufchi. Montenegree- fchi ir duhfschigi wihri, tur naw ne wahrda ko faziht. Wat weegli dohmaht, zil galwas fahpes schis Montenegreeschi karfch Turkeem dara; naw ne dohmas, la Turki Kreeweem spehs preti atturetees, un nu wineem wehl ar Montenegree- fcheem jazihnahs, kas winus wifur falauj.

Izhumā Montenegreeschu kara-notikumus peeminejufchi pa- flakifimees us Donawas kara-lauku. Wifu pirms jafaka, la uhdens fahl Donawā krist un arween tuwak; tas laiks peenahl, kur muhsu kara-spehki par Donawu pahri dohfees. 8 korpusi (wifus kohpā fanemoht kahdi 250,000 wihru) ir pee Donawas fapulzeti un gatawi us pahri-eeschānu. Schi armija teel apfargata no baterijahm ar teem leelakeem un labakeem leelgabaleem. Turku kara brunu-kugi dauds ko ne- warehs muhsu armiju kaweht pee pahri-eeschānas par Donawu, jo muhsu leelgabalneeku un juhras wirsneeki, torpedus lifdami jaw par tam gahdajufchi, la Turku monitori neto leela ne- warehs isdariht. Turklaht ari naw japeemirft, la Dubasowā un Schestakowā, leelo Turku monitori gaisā speredami, ir ar Turku juhras wirsneekus pahrbaidijufchi, tā la tee ar trih- jedamu firdi muhsu duhfschigeem kara-wihreem preti stahfees.

„Waldbibas wehstnefis“ pasneeds schahdas sinas no Dona- was armijas:

Tai 26. Mai no Blojeschi. Muhsu augstais kungs un Keisars, no rohbeschahm lihds Blojeschi braukdams, tifa no Rumeneescheem ar leelu gawilefchanu fanemts. Us lee- lakahm stanzijahm muhsu augstam Keisaram turcenās eedfih- wotaji pasneedsa fal' un maifi un preesteri bija gehrbufshees fawā fwehtku uswalkā. Urab-faulschana Keisaru apfweizi- naja un pawadija. Us Blojeschi stanzijas atradahs fuhstitee is Bulgarijas un gohda-walts bija weena rohste Bulgaru sam- walneeku. Tai 26. Mai ap pulksten 12 muhsu augstais Keisars fanehma Rumentijas firstu.

Tai 27. Mai no Blojeshti. Schoricht pullstien 10 augustais Keisars ar Trohnamantineeku un ar ziteem eefsch Blojeshti buhdameem fawas augstas Familijas lohjekteem nobrauja uš Bukaresti, Numenijas firštu apmelleht. Turp brauzoht muhsu mihtohs Semestehws tika wifur ar leelu gawilefchanu apfweizinahts. Pullstien 4 Keisars atkal bija eefsch Blojeshti.

Tai 27. Mai no Blojeshti. Donawas armijas wirskomandeeris pa telegrafu atlaida fchahdu sinu: Walar tai 26. Mai mehginaja Turki fawu Turkufaja eetaifito bateriju atflaht; bet muhsu leelgabalneeki Olteniza wineem to issauza, winau bateriju fashaudami, ta ka wineem ar faweem leelgabaleem bija ja-attahpjahs. Turki nu fahla is kahdas ohtras flanstes fchaut, bet muhsu leelgabalneeki fchij fchawfchanai atbildeja un til duhfchigi fchahwa, ka Turkeem bija ja-attahpjahs un fawi leelgabali is flanstehm ja-isaem. Skansti muhfeji pawifam fashahwa. Kad muhfeji ar fchawfchanu apstahjajs, tad Turki steidsahs fawu fashauto flansti islahpiht; bet trihs granatu fchahweeni ar kartefschahm Turku strahdneekus aisdina. Muhfejeem nebija nelahdu pametumu.

Ra no Wibnes tai 27. Mai teef sinohs, tad trihs Kreewu bruun-lugi eefpehjufchi Donawa eebraukt.

No kara-laula Ufija wifupirms pasneegsim kahdu sinu, kas no Erserumas atnahlufe un us tureenahs buhfchanu sihmejahs. Schi fina fahstahs ta: Kamehr Bajaside nahlufe Kreewu rohka, tamehr ar diwlahrtigeem fpehleem strahda, lai waretu muhsu zeetohlfni (prohti Erserumu) us ilgaku pretiturfchanu apstiprinaht. Tee zeetohlfni fchis us Kop-Dages un Keremeng-Dages kalnajeem fchinis deenas tika isrihloti ar Krupa leelgabaleem. Bes fcheem nupat mineteem 2 zeetohlfni fcheem, kas ari newaid wifai stipri, ir wifs zeetohlfnis tika apstiprinahts ar nestipru muhri, kam ir eetaifiti wirsu 13 tohrnifchi. Kad fchis zeetohlfnis teef peenatami aplehgerehts, tad wifsch ar wifceem faweem 100 leelgabaleem nefpehji ilgi preti turetees. Tai Deews muhsu pilsehtu un winaas eedfchwotajus fcheshlo, kad Kreewi ar faweem wareneem leelgabaleem fahf fchaut. Wifai Erserumas pilsehtai ir kahdi 60,000 eedfchwneeku un lai gan wina ir tureenahs semes galwas pilsehta, tad tomehr winaas nami lihdsinajahs wairak lohku buhdinahm, neta pilsehtas krahfchneem nameem. Pohgeem pa leelakai datai naw glahfchu ruhtis, bet ruhfchu weeta ir ar etu apfmehreti papihra gabali eelikti. Ta weeniga ehla, kas zil nelo pehji kam isflatahs, ir pilsehtas pahrwaldneeka mahja. Kad Erseruma tiftu apfchawdita, tad pirmo deenu wifa pilsehta fahltu degt, jo lohku ehlas tuhlt aifdegtahs. War gan weegli nopraft, ar kahdu bailigu ruhpihu Erserumneeki, waj Turki waj ziti buhdami, flatahs us kara-notikumeem, par Erserumas apfchawdifchanu. Gefahlumah muhamedanee fchi israhdiyahs lohki dedfigi us karu, bet tagad wineem wifs kara-gars sudis un pat tee, us kureem Turku waldbiba til drohfchi bija palahwufehs, ari tee ir wifu duhfchu saudejufchi. Dauds no tahm muhamedaanu ganu tautahm ir pawifam ehmoti putni, par peemehru Kurdi. Kad tee dabuhn dsirdeht, ka Turki teef falauti, tad wini bes fchawbifchanahs no Turkeem astahjajs un pee Kreeweem peebedrojahs, kad wineem kreetnu kara-algu apfohla. Schi klahf wehl peenahf ta buhfchana, ka Turku waldbiba jaw mehnefcheem naw faweem saldateem algu malfajufe un ta tad saldateem suhd wifa ustiziba. Turklahf ari walodah isplatijufchahs, ka dauds weetas Turzijas pawalstneeki fahf tureht

drauga prahtu pret Kreeweem, no teem labakus laikus zeredami, un ka muhamedani arweentu wairak pahrllezinajahs, ka Kreewi ir duhfchigati un weiflafi par Turkeem kara-darbos. Ari tas ja-eewehro, ka Erserumai, kad wifus leelgabalneekus klahf peefkaita, tika ir kahdi 1500 saldati un preefch teem prowianta us kahdeem 3 mehnefcheem. Zabaidahs, ka Erseruma, ja to tika kreetni aplenz, ka wina jaw padohdahs. Ari Karfe efohf knapi ar prowianti apgahdata. Nemas naw jashaubahs, ka Karfe drihs padohfees. Turzijas waldbibas leelaka nelaima ir winaas naudas-truhkums un tapehji fchis pawalsties generalgubernators nefpehja pee laika wajjadfigo prowianti eepirkt. Kad Erseruma nahf Kreewu rohkahs, tad ari wifa Armenija ir Kreewu rohkahs. — Ta raksta minetajs awifchu sinotajs is Erserumas un winaa fpreedumam pahf tureenahs buhfchanu war jo wairak tizeht tamdehl, ka wifsch pascha Erserumah dsihwo un tur wifu labi warejis isfinaht.

— Rawkasijas armijas wirskomandeeris tai 27. Mai pa telegrafu atlaidis fchahdu sinu: Kabuleti nodatas kara-pulki tai 22. Mai dewufchees gar Difchklus Diwi upes aufchup, kur wineem tureenahs eedfchwotaji padewahs un diwus tiltus pahf Rintrifchi upi pahrtajfija. Zeli tika fataifiti un us Samekas kalnajeem fahla flanstes usmest. Tai 23. Mai nakti isluhki faduhrahs ar Turku waktfaldateem. Diwi Turki tika nokauti. Muhfejeem tika weens eewainohs. Kur muhfeji nonahf, tur eedfchwotaji padohdahs, wineem kara-eerohtfchus un patronas nodohdami. Tai 27. Mai generala Heimana saldati, no fawa lehgera pee Arawatanes nahfdami, isluhkoja Schorachas kalnajs. Pa wifu to laiku eenaidneeki us muhsu isluhkeem fchahwa. Muhfejeem tika eewainoti 7 wihri un wini nonehma eenaidneekem 150 leelohpus.

— Schi klahf peelekam kahdu sinu pahf Turku wangineekem. Ra Tiflites wehfinesis sino, tad tai 15. Mai tika Turku wangineekt zaur Tifliti fuhfiti tahlafi Kreewija. Weens is fawangoteem Turku wirsneekem aifbraudams teiza: „Neweens muhs newareja pahrllezinaht, ka Kreewi til zilwezigi un labfirdigi ifturahs, ka to mehsh Kreewu wangiba efam peedfchwofufchi. Mehsh dohmajam, ka muhs palahrs, noschaws waj meetu galahs usfbraudihs, turpreti mums ne pirkstu klahf neleek, muhs apgehrbi un apfohji un mums wehl algu dohd, ko mehsh jaw 8 mehnefchus mahjas nedabujam.“ Ta teiza fawangotais Turku wirsneeks. Ra no wangineekem dabuja finaht, tad starp 100 Turku wirsneekem knapi efohf 10, kas prohtohf lafht un drufzin rakstihf. Tad ari dabuja finaht, ka Turku saldati no faweem wirsneekem teekohf stipri fpaiditi un wifadi kirzinati, pat afsagti wini teef. Te pat wangiba wirsneeki raudfija faweem saldateem pahri darihf, prohti wirsneeki faehma preefch faweem saldateem algu, bet teem wifu algu ne-ismalfaja, kahdu teefu paschi preefch fewim paturedami. Kad saldati pahf tam fcheshlojahs, tad wirsneeki tohs breesmigi buhtu falahwufchi, ja muhsu pawadoni nebuhtu starpa gahjufchi un par tam gahdajufchi, ka katrs saldats dabuhn fawu peenahlamu teefu ismalfatu.

— Rawkasijas armijas wirskomandeeris pa telegrafu atlaidis sinu: Tee Karfes preefchah buhdamee zeetohlfni fchi teef no muhfejeem isluhloti un lai gan eenaidneeki fchawj, tad tomehr wina fchahweeni mums nelahdu flahdi nedara. — Wirskomandeeris pats tai 28. Mai isluhkoja zeetohlfchana seemeta pusi, kad eenaidneeks stipri fchahwa. — Generalis Tergulafows un Ollobfchio faehma fuhfiths no tureenahs

eedfihwotajem, kas fawu padohfchanohs iffazija. Genemtas pawalstis ir eewesta muhsu pahrwaldibo. Zeli teef iflufkoti un tilts teef par kintrifchi upi tairfhis.

No Greekfjas. To laufchu flaitlis deenu no deenas wairojahs, kas grib, lai Greekfija eefahloht karu ar Turzfiju. Schis kara-prahs parahdahs netikai Greekfjas galwas pilsehta Alchnd, bet ori pafcha walfti. Ministerija, ja wina negribehs no amata atkohptes, tifs peefpeesta, karu tuhliit peefazihf. Atkal Turzfijat jauns eenaidneeks gaidams.

No Kretas falas. Aufstakas kohrtas laudis un tureenahs eewehrojami wibri noturejuschi fapulzi, kura fisis nospreests, ka waijadsetu eetaifht kara-eerohtfchu krohtures un ffohlotajus peenemt, kas jaunai pa-aufsei mahja kara deenastu un finafchanu. (Ka lastitajem finams, tad Kreta peeder pee Turzfijas un flahw sem Turku pahrwaldibas). To finahf dabijis Turku gubernators nosufhtijis trihs batolonus faldalus uf Omalu, kur mineta fapulze tifa notureta.

Ardahanes zeetohfifchna ufwarefchana.

Ardahanes ufwarefchana ir flawens, eewehrojams kara-darhs, kas peina, ka to jo plafchati faweem lastitajem pastahflam. „Ziflifes wehstneefs“ pahf fcho ufwarefchanu pafneef fchahdas finas:

Muhsu kara-pulki, ta wifsch fino, tuwojahs Ardahanei no diwi pufelhm: Achalzfitas kara-fpehfs (korpufs) no seemeta-rihta pufes un weena armijas dafa no deenwidus-rihta pufes. Tai 1ma Mai generaladjutants Koris-Melikows zeetohfifni apluhfoja. Tai 2tra un 3cha Mai fatahfjahs uf ufbrukfchanu, ihpafchi apfchawdifchanas-leelgabali un ziti waijadfigi rifli tifa peewestf. Tai nalki no 3cha uf 4to Mai infcheneeru palkawneefs Bulmerints uf palafnehm muhsu leelgabalu-flanstes jeb bateriju ufstahdifa, kuras eenaidneeku zeetohfifnifchi ar faweem leelgabaleem wareja apfchawdifht. Apfchawdifchanas-rihtu un leetu peewefchana if muhsu diwi lehgerem (if Achalzfitas korpufa lehgera un if muhsu lehgera pee Alages) wareja no Turkeem tift laweta. Schi peewefchana tifa pa nalki ar leelu fchiglumu un ufmanibu ifdarita. Turki ifrahbijahs ne-ufmanigi, wini pat uf muhsu garam eedameem kara-pulleem nefchahwa, lai gan pa leelgabalu fchahweenam bija. Pa wifu to laifu, kamehr apfchawdifchana fahlahs, Turki flinkf fchahwa un bes aprehkinalfchawas, warbuhf ori ar tahdu nodohmu, fawus fpehtus preefch waijadfifgata brihfcha ufstapifht. Waj Turkeem fchahds uodohms bijis, jeb waj wini pa tumfu muhsu ftrahdashanu newareja lahga pamaniht, to es nefinn; bet to es gan finu, ka mehs wifas fawas baterijas ufstahdijam, bes ka eenaidneeks muhs buhtu traufjejis. Tifai weenreif, tad muhsu diwi batatoni (weens no Erwanes pulka un ohws no Ziflifes pulka) uf palafnehm aif Gurdifchu-Belas zeema notahjahs, Turki if fawa Geliawerdi zeetohfifnifcha pret muhfejeem kahdas 20 lihds 30 granates fchahwa, bet nefahdu eewehrojamu flahdi nepadarija. No fchihm palafnehm jeb kalnajeem war apfchawdifht Ardahanes pilsehtu un kuras upes laba krafa apzeetinajumus; bet eenaidneeks fchohs kalnajas war ar faweem leelgabaleem fafneegt if faweem diweem zeetohfifnifcheem Geliawerdi un Kas-Tapaf. Schi (uf mineteem kalnajeem) muhfeji bija eetaifhufchi bateriju, pastahwofchu if 3 leelgabaleem, tas fchauj 9 mahzfintu lohdes, un if 2 bumbuleelgabaleem; bet par nofcheplofchanu deenai auftoht leelgabali wehl nebija uf kalnaju pee baterijas ufwesti, tas pa deenu bija darams.

Ohtra baterija, no leelafa fwara neta pirmaja, bija eetaifhta uf kalnaja aif Burdojanes zeema preti Geliawerdi zeetohfifnitim, uf to pafchu weetu, kur tai 1ma Mai muhsu wirswadonis Ardahani bija apluhfojis. Schi baterijat waijadseja apfchawdifht Geliawerdi un tohs fchlm zeetohfifnitim tumuma buhdamohs apzeetinajumus, kas par pirmaju aufstak flahw. Deenwidus pufi no Sapifchewi zeema lihds Gurdifchibefas zeemam uf kalnajeem pee Alages bija eetaifhtas fchetras baterijas, kuras waijadseja apfchawdifht Ardahani pafchu un tohs tumuma

buhdamohs zeetohfifnifchus (Kas-Tapaf, Sliger, Dius un Achalzficie) uf upes laba krafa.

Wifas muhsu flanstes jeb baterijas eenaidneeks wareja ar faweem leelgabaleem fafneegt — fchi buhfchana rahda, ar fahw gudru finu Ardahanes zeetohfifnis buhwehls un ta tad wifsch gruhfi ufwarams.

Tai 4ta Mai pa leelafai dafai wifas baterijas bija uf fchawfchanu gatawas. Bet lai eenaidneeka ufmanibu waretu nowehf, no tahm baterijahm, kas wehl nebija gatawas, tad Achalzfitas korpufa wadonis, generalis Demels dabuja to pawehli, lai eenaidneeku no seemeta pufes apfchawdifht. Wifsch ar fawu korpufu dewahs pret zeetohfifni un lita if faweem jachtneeku leelgabaleem notahdijht bateriju, kas apfchawdifchawu eefahfa. Gelta werdi fchahwa preti. Labu laifu fchahwa, bes ka buhtu kahdu eewehrojamu flahdi padartifhufchi.

Up pulstien 7 korpufa wadonis pahrraufdifa baterijas pee Alages un lita dafchas baterijas uf preefchu pazelt. Pulstien 8 tifa iflailta rafete par fihmi, ka wifahm baterijahm, kas deenwidus-rihta pufi ap Ardahani un wifas apzeetinajumeem bij eetaifhtas, waijagohf fahf fchawt un uf reifu ari fchahwa, if diwi minutehm reifu. Ihpafchi flipri fprahga muhsu jauno bumbu-leelgabali, kas 65 mahzfinas smagas bumbas fchauj un 6 werstes tahlu war aiffchawt.

No Turku pufes preti fchahwa tee zeetohfifnifchi Sliger, Kas-Tapaf un Geliawerdi, pat Kamafanes zeetohfifnitis fahw fchawt, bet wina lohdes bija wehja fchawtas. Tahs pirmahs eenaidneeku lohdes nokrita kahdu wersti preefch muhsu baterijahm, kamehr muhsu leelgabali it weeglt eenaidneeku apzeetinajumu muhrus ta fahofht ar granatehm apbehra. Wehlaf ari eenaidneeki labati mehrkeja un fchawfchana palika arweenu fliprafa.

Up pulstien 11 korpufa wadonis ar fawu fchahwu dewahs pee pirmahs baterijas uf palafni aif Burdojanes zeema. Schi granates trita, ta kad krusa biefht. Schi fchahws aif kahdas palafnes ifturejahs tift ilgi, lihds ar Ardahanes flurmeschawu eefahf Turku leelgabalneeki tairni mehrkeja un drohfchi un labi fchahwu. Bet weenu buhfchawu newaru ifflaidroht, proht diwi flunaf laifa (no pulstien 11 lihds 1) preefch manahm azim wairaf defmiru granatu faprahga un tafschu neweens zilweefs netif eewainohts. Ta par peemebru 4 lihds 5 fohfi no kahda kalafni nokrita granate. Schis noluezahs uf femi, granate tai pafchubrihdi ar leelu trohfifni pahfprahga un kafaks tuhliit peezehlaf sweifs un wefals. Nebuhfu to tizejis, ja neuhfu pats ar fawahm azim redsejis.

Pa to flarpu Achalzfitas korpufs ufbruka eenaidneeku lehgerim, kas seemeta-rihta pufi no Geliawerdi uf palafnes atradahs. Salafati ar apbrifhnojamu lahribu gahja pee flurmeschanas un tafschu tee bija gandrihs tifat faldati, kas pirmu reifu kara-uguru dewahs. Weens if Gifabetpoles pulka jauneem faldateem ifleja if rindas, tad Turku eerohtfchus uf fewi pazeltus redseja, ifflawdams: „Deedri, man wafat, es fchlm Turkam lohdi rihtli eedfififschu!“ Schim palaf dewahs wifa rohte. Pehz beigtas flurmeschanas palkawneefs fcho jauno faldatu weda pee korpufa lomaf danta. Koris-Melikows wifai regimentei redfoht wimu triht rei nobufchaja un leelfirfa wahra winaf peefprauda flur-Tura-kruflu. Es ilgu laifu apluhfoju Erwanes regimentes ohtra batatona faldatus, tad wini pa falna galu pee flurmeschanas gahja. Wifsem bija jauri gihmi, azis fpihdeja dubf fchibas pilni un daufstahri tohs mahrdus bfrdeju: „Nu rei wifsch dabufim rohtas!“

Man rahdija batatona karoga-ufefju, 78 gadus wezu kareim, kas ifgahufchah gada bija par fawwalneeku Serbu-Turku kara bijis un no tureenahs pahrnahjis atkal deenesta eefahjees. Wifsch ar pirmo batatonu gahja, bet wezi kauli negribeta wairs tift fchigli uf preefchu dohtees. Wifsch luhofa komandantu, lai wifham kufjoht lihds flurmeht.

Wifam tifa par palihgu peelifts faldats un nu wifsch gahja fawam batatonam pa preefchu.

Schahha wifchafte man flahfija, ka flimee wairs negribohf

^{*)} Granate ir tahda lohde, kuras eefchah ir ar fprahgdamahm buhdahm pilbita un kura nokridama gabals un fchlehpelies faprahast un fprahgdama dauf zilweefs un eewainoht un nowahweht.

kuht flimi, lai til pee sturmeschanas waretu peedalitees. Atnesa pee wina preeksch wahschu faistichanas weenu eewainoto, kas preeksch fchetrahm deenahm bija par flimu peeteizees. „Kala- bad tu lihds schim ne-est lafaretē nahjis?“ abste prassja. „Ja, daltera kungs, us scho deenu esmu til ilgi gaidijis!“ Tam lih- dsigi atgadijumi man tika dauds pastahstii. Ari eewebrojama bija eewainoto istureschanahs. Waideschanu nemas nedfirdeja, kad eewainofchana ari deesin zil fahpiga buhtu bijuse. „Waj est eewainohts?“ ahrste jautā. „Ja,“ ir meeriga atbilde. „Kur!“ „Rohtā, kahjā“ eewainotais atbilde, fawu pihpi pihpedams, it ka nelas nebuhtu notizis. Weenam saldatam granates gabals bija wairat ribu fadauffjis un meesu no kreifas kruhts noplehjis. Sahl winaam wahstis faistih. „Nefastat,“ wansch fata, „fai- stat labaki zitus, kas weeglati eewainotti, man jaw tā waj tā jamirst. Bes ribahm, bes meesas un bes kruhts tā lai es dsh- wofu.“ Neweena nopushta, neweens wahrds wairs nenahf pa wina lubpahm! tahda nahwes nizinaschana, tahda wihrestiba knapi fahjehdsama. Ar tahdeem soldateem war brijnumus padariht.

Samehr Elisabethepoles regimente sem fawa duhschiga koman- dantia wadischanas, weenu eenaidneeka fkansti pehz ohtras ar sturmeschanu eenahma, tamehr no deenwidus puses muhsu date- rijas apschaudija Geliawerdi zeetohfkniti, ka preeksch bija to re- dheht. Beidsiht pulkstens 1nōs atstrehja pee korpusa komandanta adjutants no generata Dewela ar to flau, ka nu laifs esohf, ari no deenwidus puses usbrukt, un zaur tam Dewela sturme- schanas pulkam atweeglinaschana ilgahdht. Muhsu pulki ar ilgoschana us scho brijdi gaidija. Generalis Heimans ustahpa firgam mugurā un weda fawus Grimanes un Batu regimentes saldatas pee sturmeschanas. Bija 2 1/2 werstes ja-est sem eenaidneeku b- teriju lohdehm. Es scho sturmeschanu apluhstoju, stahwedams muhsu biterijai seemeku puse. Muhsu kara-pulki gahja duh- schigi us preekschu. Ais generata Heimana lepri karohgs pliw- najahs un saldati tur tuwakt kōhpā turejahs. Genaidneeki fa- wus schahweenus ihpafchi us scho pulku mehrkeja. Geliawerdi zeetohfknitis weenumehr schahwa us muhsu biterijahm, bet kad muhsu pulki peenahja pee pakalnes, tad muhsu biterijas ne- schahwa, lai muhsesus neirahpitu. Wums wiseem firds pulsteja, un es dohmaju, ka Turki til tamdeht ar fawu granatu schau- schanu apstahjuschees, lai muhsu pulkus waretu apschweizmahf ar karetskahm. Bet es biju wihlees. Pa scho laifu, tā wehlat dabuju sinahf, Elisabethepoles regimente bija lihds pat zeetohfkniti- tim sturmedama peenahfise un eenaidneeks wairs newareja doh- mahf us muhsu biterijas apschaudischanu. Elisabethepoles pulki jaw bija zaur apzeetinajumeem eelshā eelausufchees, kad Grim- nes un Batu regimentes no deenwidus tuwojohs. Genaidneeki behga, muhsesus eerahdsdami gahwjeem tuwojamees, un wineem ue-attitahs til dauds laika, lai buhtu warejuschi leelgabalus

un kara-mantas lihds pazemt, nedf ari leelgabalus aijnagloht. Ditai leelgabalneeki palika, lihds beidsamai astus lahsei preti tu- rebamees. Ar wina lihkeem bija zeetohfchana gahwji pilditi.

Ihst pehz tam Loris-Melikows ar fawu schtahbu eejahja zee- tohfknti. Saldati wizu apschweiznaja ar gawilefchana un tuh- froschahtriga urah-faulschana atskaneja. Korpusa komandants isteiza kara-speklam fawu pateizibu un fazija, ka wimi tee pir- mee bijuschji, kas angstam Keisaram un tehwijai Kreewijai preeku padarijuschi. Schee wahrdi tika ar gruhti aprakstamu gawile- fchana fanemti. Dauds saldatu un wirsneeku azis redseja asa- ras mirdsam. Bet ari wifu nopeetnakā laikā atgadahs johzigi brijuschji. Elisabethepoles regiments saldatu starpā atradahs weens Turku wangineeks. Schis ari lihdsā urah sauza un kad muhsu saldati fawas zepures graifa fweeda, tad ari weena Turka far- kana zepure pulkā atradahs.

Es eegahju Geliawerdi zeetohfkniti un to apstahjohs. Bija to brijnotees, tā muhsu schahweeni bija taifni mehrketi un kahdu pohstu tee bija padarijuschi. Gandrihs wifas lohdes bija date- rijā eeschautas. Apzeetinajumu muhei bija zauri fahschauti no muhsu leelgabalu lohdehm. Turku wangineekus apstahotees, ja- leezina, ka wimi tahdi, isstahjohs kas wifadu truhstumu zeetuschji: nodilufchas meefas, eekritufchas azis, drehbes noplufufchas, lah- jas basas.

Preeksch flimeem un eewainoteem Farawihreem
lihds 3scham Juni eenahja 13 r. 50 l., luku starpā Batalneeka l. eemat- faja 9 r. ar fenakeem kōhpā 41 r. 70 l.
Grust Plates,
Mahjas wefa ihpafchneeks un redaktors.

Breeksch
eewainoteem kara-wihreem
Rigas Latw. beedribas leelā sahlē
Iwehtdeenā 5. Juni 1877, pulksten 9 wafarā
pirmo reisi Latweefchu walodā
R. Thomson k. rahdihš ar isflaidroschana, ar no Baltijas politechnikumā laipni atwehletu miglas-bilshu apparatu, bides is astronomijas, zoologijas u. t. pr.
Ge-eefchana maksā: numuru weetas 50 kap., zitur sahlē 30 kap. un us galeriju 20 kap.
Wairaf maksaschana ar pateizibu fanems.
Nahkoscha israhdischana buhs iwehtdeen 12. Juni plkst. 9 wak.
Rigas Latw. komiteja preeksch eewainoteem kara-wihreem.
Lihds 2. Juni pee Rigas atstahuschji 1183 lugi un aisaahuschji 68 lugi.
Atbildeams redaktors Grust Plates.

Sludinaschanas.

Mugstu laimi!!!

Bahbeles fainneekam
A. Koshknes kungam
ar
E. Pormal kundsi
par laipnigu uszemfchana wina labu ballē tai 16
Mai fā. g. wehle **W. Marquardt.**

Korku-greesjei.

Diwē kreetni wirpleti teel ar labu lohni mellei leelā Maff. eelā № 133. Zapeteizahs fwehtdeen no pulkst. 8 rihtā lihds pulkst. 3 pehz pusdeenas pee
Hirschfelda.

Rahmule

(Zesku aprinki Ahraisch draufē) taps tai 15. Juni fā. g. 40 pahru rudsu masās datās uhtrupē pahrdohiti.
Rahmul walstis-namā, 30. Mai 1877.
Walstis weh. **S. Schirang.**

Waizinaschana.

Breeksch Leeseres draudses-stoblas teel **Kreew- walodas stohlotais mellehts.** Zapeteizahs lihds Zahneem fā. g. pee Leeseres draudses pehrmelderu leellunga un pee mahjitaja. Aestates un leezibas grahamatas japarahda. 1
Leeseres stoblas-preekschneeziba.

Schni, lurt fchejeenes stoblas awelle, atwahd labu penfiju Nikolai-Bu- lewarā Nr. 7, kōhtrehts Nr. 8. 1

Keegelu-atleekas, buhwes-meh- flus un femes

war bes maffas no buhwes weji leelā Pils-eelā № 18. Turpat ir ari pahrdohdami weji lohgt. 3

Aizkofchanas labad teel sem labem notihgumeem pahrdohhta

mahstina ar grunti; turpat ari teel pahrdohstas bruhletas droishtas un famanas. Klahatlas finas Peterb. Ah-Rigā leelā Lahschu-eelā № 6.

Nahwes fina.
Kadeem un lihdszeetigeem drangeem darām ar leelahm firdschehlabahm finamu, kad mans mihtais wihrs un muhsu lohiti mihtots tehws
Peter Friedenstein
fwehtdeen tai 8 Majā ahtrā nahwē us muh- schigu duzu aisaahjis ir.
Diti apbehdinati pakaf palituschji: atraitne un behni.

Jannas meitas, kas fchejeenes stoblas awelle, war dabuht kōsti un dāhwolli Gelfsch-Rigā Schuhnu-eelā Lam- bellini namā, 3 trepes angsti pa kreiso rohfu. Tur- pat war ari jannas meitas stohderefchana gruu- tigi eemahjitees.

Jannas meitas
war dahmu-stohderefchana gruntigi bes maffas eemahjitees masā Rehnixu-eelā № 13.

Pee Widesmes komitejas preekšč eewainoto un flimo laza-wihru lohpšchanas ir no 20. Mai līdš fchodeen eemalfatas fchahdas dahwanas:

1) Zaur Matišču bajnizās-preekšč-neefu baronu Seimern:			
No Wilsenes muiščas	53 r. — t.		
No Bauku muiščas	31 „ 40 „		
No Breslawas muiščas	29 „ 20 „		
No Butščurgas muiščas	5 „ — „		
No Matišču mahz. muiščas	13 „ — „		
No Breslawas muiščas-laundim.	14 „ 10 „		
No Breslawas pagasta	30 „ 72 „		
No Wilsenes pagasta	22 „ 30 „		
No Butščurgas pag.	34 „ 10 „		
No Wihlites pagasta	43 „ — „		
No weenas bajnizās-kollektes	4 „ 50 „	280 „ 32 „	
2) No pils Berģones muiščas-laundim		11 „ — „	
3) No Wez-Drustu un Brinku-muiščas pagasta		186 „ — „	
4) No C. von Transehe kunga preekšč Madzju un Watarnes muišcham	30 r. — t.		
un no ta pašča preekšč Niterca, Ibrates- un Šķilne muišču ih-pafšneka, generala von Nidster	30 „ — „	60 „ — „	
5) Zaur general-superdentu no Bešfu jenu-draudzes		40 „ — „	
7) No Halites draudzes zaur kreis-deputeereto von Bod		125 „ 15 „	
7) No Rasi draudzes		237 „ — „	
8) Zaur Awajču bajnizās-preekščneefu no Awajču dr.		110 „ — „	
9) Zaur von Stryl-Morsel leelungu:			
No Helmetes draudzes			
3 muišcham	50 r. — t.		
No Ridage (Morsel) p.	54 „ 02 „		
No Goldre muiščas p.	20 „ 19 „		
No Lepeli (Abenkat) muiščas pagasta	43 „ 10 „		
No Rope muiščas pag.	9 „ 53 „		
No Patula (Dwerlak) muiščas pagasta	42 „ 51 „		
No Rorkila muiščas pag.	33 „ 01 „	252 „ 36 „	
10) Zaur kreis-deputeereto von Freimann leelungu no Rujenes dr.: No Kohnu-muiščas un pagasta	98 r. 53 t.		
No Dikera muiščas p.	63 „ 02 „		
No Rujenes Lohdes muiščas pagasta	83 „ — „		
No Araktes muiš. p.	75 „ — „		
No Wikes muiš. p.	46 „ 06 „		
No Nurmishu pagasta	32 „ 57 „		
No Naušchones pag.	112 „ 47 „		
No Džlera-muiš. pag.	30 „ 66 „		
No Jeres muiščas pag.	28 „ — „		
No Rujenes Enfeles muiščas pagasta	15 „ — „		
No Rujenes muiščinās	41 „ 05 „		
Zaur weenu bajnizās kollekti	40 „ 64 „	666 „ — „	
11) Zaur general-superdentu Chriftiani	21 r. — t.		
Iš Smiltenes dr.	6 „ 50 „	27 „ 50 „	

lohpā 1995 r. 33 t.

Pawifam ar agrako lohpā 3812 rbl. 39 tap. Riga citemanā, tai 28 Mai 1877.

Suhwes-plazi uš itubra (usturas-weeta) tur itāetras eelas fanahš lohpā. Grabwes-muišča pē leelāhs Lehger-eelas, pahrdohd lehti Friedr. Eöser, Pafst-eelā № 2, blatus grahmatu pafst Freiberga namā. Runajams no pulst. 9 līdš 11 preekšč puš.

No zensures atwehšēts. Rīgā, 3. Juni 1877.

Triekšis un dabujams pē bilšču- un grahmatu-driektāja Ernš Plates, Rīgā, pē Behtera bajnizās.

Sludināfšana!

Pēe sinamu datifšanas ta, ta nomiručā, agrakaja Ceritu pagasta-štrihera Jaha Šilmizes mantiba uhtrupē pahrdohša, teel wiš wina parahdu demēti un nehmeji zaur šāo usajināti, trihs meh-nesču laika, no apafšā rakstās deenas škaitohš, pēe Špahru pagasta teefas pēteiftees. — Pēh tam parahdu demēju pēteifšchanahs wairš nepeceems, bet ar parahdu flehpejem tiks likumigi idaribēts.

Špahru pag. namā, tai 12. Mai 1877. Pag. teefas preekščfehbetaja wahrdā J. Šhofling.

Tai 21. 22. un 23. Juni š. g. tiks tani pēe Muhremuiščas pederigā Suhbra mahjā (Walmeeras draudžē)

u h t r u p ē

wairal fohlitajeem pret tuhliit aismalfafšanu pahrdohšas fchahdas leetas: **šhda lectus- un šaules-šchirmi, šhda fleites**, wifadi leeli un mafi **šhda gabali, galdauti** no smaltata ištchahajuma, **aul-tas drehbes**, daudš un daščabi šeeweefču **šahbati, piħhu šahbi, zigaru špiģes, needru špeeki, bil-des, ņhuamas leetas u. t. pr.**

Muhremuiščas pagasta teefā, tai 25. Mai 1877.

Iš Šprehstinu pagasta magafšnes (Walmeeras tr. Kubenes basn. dr.) taps 20. Juni š. g. preekšč pušdeenas fahfoht

400 puhri rudju

leelās un mafās dalās, wairal fohlitajeem pret tuhliit famafku pahrdohši.

Šprehstinu teef. mahjā, 30. Mai 1877. 2

Pagasta wezafajš: J. Gränberg.

16 jemneefu mahjas,

pēe Wenšawas muiščas, Wentsdils aprinkš pēde-rigās, taps no Jurgem 1878. gada uš 12 gadem uš renti nodohštas. Rentes-nehrotaji war no 23. Augustā š. g. pēe muiščas walofšchanās Wenšawas muiščā pēteiftees.

Barons v. Rönne.

Veels grunts-gabals

pēe wezahs Mešander-eelās № 31, Peterb. Ahr-Rigā, ir wišs, jeb pa daļam pahrdohšams. Turafas šinas leelā Beħmianu-eelā № 3, diwi trepes augst.

Muišcha Smolenskas gubernā, No-flamltas aprinkš, ar 253 de-fetinas semes, flaitšahm jannahm ehtahm, bet beš inventara, 10 werstes no šahdas dšels-žeta stanģijas atahlu, teel ihliit pahrdohša par 4000 rbl., no lūreem puš ja-eemalka, ohra puš war par hipotekas parahdu palikt; ņahšatās šinas: В. r. Смоленскъ Пороченая рора, домъ Даврановой pēe Eduarda Raušs; rakstih war waj nu wahģistā jeb kreewistā waloda. 2

Wihnu un zitu dsehreenu ištchahšana

ar 15 proz. pelnas-dafu.

Lambēht, ta es šawu wihnu andeli pawifam atšahšču, pahrdohdu wišu šawu wihnu-krāh-jumu par pēhenaja-gada ženahm par 15 procentu lehtati, tad ihliit pret škadru naudu pēhel. Ja leelāhs partijās pēhel, tad teel wehš daudš teh-tati aprehšinahšs. 3

J. M. Satow,

pēe Behtera bajnizās.

Pawafaras beedr. djeed. fohri

doħš

konzerti

Sonatana beedr. namā 12. Juni 1877, turās eene-ščhana buhs

karā eewainoteem par labu.

Pēe konzertes pēdalifees ari B. Meelena wihru fohriš.

Sahkums pulst. 1/26 wakarā.

Malka tā kungeem, tā ari kundšehm: fehdēščanas plafšhōs 40 tap., šahwplafšhōs 20 tap. Pēh tam: pulst. 1/9 wakarā

weefģis wafars

ar danģofchānu. Weefģ, kuri konzerte fehdēščanas plafšču biferes nehmušči, paliks ar to pašču malku pēe danģofchānas. Wehslafu eenasģjeem jamalka: kungeem 40 t., kundšehm 30 t.

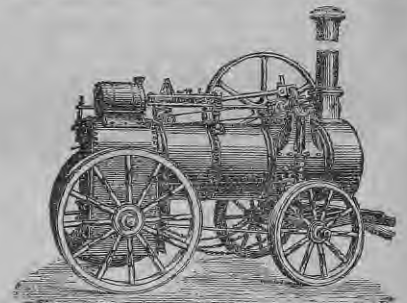
Pahrmalfafšanas tiks ar pateģibu preti nemtas. 2

Pawafaras beedr. fohru dšeedataji.

Bewerina dšeedataju beedriba

šwehtģis famus **gada-šwehtģis** 19. Juni no pulst. 5 pēh pušdeenas Burtneeku pagasta-namā ar blee-dajchānu un **weefģu wafaru** pēe Ulricha mušifas. Genahkums preekšč eewainoteem kara-wihreem.

Preekščneģiba.

K. Garrett un dehla atwehšs 1773

wišu wezafajš fabrikis Anglijā preekšč lautšaim-neeģibas maščineem pēedahwa famas flawenahs

lokomobiles

un

damškulamas-maščines

wiģes leelumōs no 4 līdš 10 argu-špehka. Wiša labake nolihguni.

Weenigais krāhjums

pēe

J. W. Grammann, Rīgā,

Nikolaja-eelā blatus Štrehneeku dahřam.

Labus miltus preekšč zuhtahm

pahrdohd A. J. Stein, miltu bohde Kemeri-eelā pēe jāumeem wahřreem. 3

Labi 4 fehdēhtu **tafel-wahģi**, ihsti de-rigi preekšč fuhemaneem, teel lehti pahrdohšt no diščlera Baranowšy, leelā Mešander eelā № 120 pēe leela pumpra. 2

Šihrejama štala-ruhme

preekšč 3 šģgeem, wahģuši un dišwolk. Šapee-praša uš Karihnas dambja Treufeldta namā.

No polizejas atwehšēts.

pēe Behtera bajnizās.

Selta kaps.

(Skatees Nr. 22.)

Bij jaw laba gaisma, kad Peruaneefchi no mescha atpakal nahja. Wini apstahjajs leela rinkti ap fairsiteem, kureem us kahda weza Peruaneefcha pawehli striki no rohlahm un kahjahm tika nonemti. —

„Tagad wini fahks danzohht,“ Nunezs fazija. „Es gribetu sinagt, ko gan wini ar mums darihs.“

„Kad wini tilai mums par daudsi ilgi nemohja,“ Wela atbildeja. „Lai Deews dohd, ka muhsu mohlas drihs beigtohs.“

„Buhtu man ari pa prahtam!“ Nunezs teiza.

Ubi fawangotee bij jaw daudstrei nahwei azis flatijschees un tamdeht wineem nebij wairs nekahdas bailes. Tilai tahs dohmas, ka Peruaneefchi wiaus par daudsi newahdsina un ilgi nemohja, wiaus draudeja. Bet wini bij wihsufchees, jo wiss tas, ko wini dohmaja, nemas nenotika. — „Waj juhs peederat pee teem baltajeem, kuri ar tahm trihs peldoschahm mahjahm fchurp atnahlfuschi?“ wezais Peruaneetis prafija lehdn balfi. —

Ubi wangineeki flatijsahs weens us ohtru, it ka gribetu weens ohtram prafiht, waj atbildeht waj ne. Peruaneefchu walodu wini faprata itin labi, bet dohmadami, ka tas wezais jaur fawu prafifchanu grib wiaus flasdä eewillt, zeeta abi llufu.

„Waj tee baltee wihsri nesaproht faules-behrnu walodu?“ Peruaneetis prafija atkal.

„Dja!“ Nunezs ihfi atbildeja.

„Nu tad lai wini atbild,“ Peruaneetis fazija, „un kad wini mums taisnibu teiks, wini warehs bei kahda eemesla pee sawejeem atpakal dohtees!“

„Swehri man pee swehta Inkas!“ Nunezs issauzajs, kufam labs padohms galwa eekrita.

„Swehri man, ka mums nekäs nenotiks, un mehs gribam tew wifu stahstih.“ —

„Es swehru pee Utahualsas!“ Peruaneetis atbildeja. „Bet atbildat us manu jautafchanu. „Waj efat ar tahm trihs mahjahm par leelo uhdeni nahlfuschi?“

„Ja gan.“ Nunezs teiza, „mehs peederam pee Don Bizarros kara fpehla.“

Tas wahrds Bizarro tika no Peruaneefcheem ar duhmahm fanemts.

Bet tas wezais pawehleja, ka wiseem buhs meerigeem buht un us Nunezu pagreefes teiza: „Bet tee baltee wihsri tal ne-nahht tagad no Bizarros lehgera?“

„Ne!“ fchis atbildeja.

„Tad wini ari nesin, ka Utahualsas, faules dehs eelfch Bizarros rohlahm ir?“ Peruaneetis prafija.

„Sinam gan!“ Nunezs atbildeja. „Mehs paschi bijam klahht, kad winsch tika fawangohhts un Dumbezis pils tumfchds zeetums eemesle.“ Wezais Peruaneets farunajajs ar faweem laudim un greefahs tad atkal us Nunezu, fazidams: „Juhs warat pee faweem laudim atpakal greeftees un fakat Bizarram, lai winsch swehta Inku Utahualsu mums atpakal dohd. Mehhs gribam til daudsi selta winam doht, zil winsch pats pagehr.“

„Wifu, ko tu mums teizis, gribam mehs dariht un gribam par to gahdaht, ka swehtais Inka wala teel,“ issauza pree-digi Nunezs, „bet dohd mums tagad muhsu firgus, jo mums ir wehl tahfch zelfch preefchä.“

Uf weza Peruaneefcha dohtu sihmi tika abi firgi peewesti un pehs mas minutehm jahja abi Spaneefchi prohjam.

„Pee johda!“ Wela fmejhajs, „mehs waram laimigi buht, ka mehs til lehti no winu rohlahm wala tilufchi.“

„Man ir leels brihnums,“ Nunezs atbildeja, „preefch mas stundahm wini nokauj muhsu beedrus, un tagad grib wini, lai mehs Inku atpestijam; nu — es dohmaju, ka wineem wisa luste uf atpiefchanu pahrees, kad wini dsirdehs, ko Bizarro pagehr.“

„Ja, Nunez!“ fazija ohtrs jahjejs. „Ja no fchis leetas kas isnahktu, tad gribu ari gahdaht, ka mans tehwa dehs tuffchä nepaleel. Es ari mahku seltu zeenihht.“

„Sinams, sinams!“ Nunezs atbildeja, „es glufchi tapat dohmaju. Un mums wehl war par leelu laimi buht, ka mehs no Peruaneefcheem walam tikam —“

Schë winsch apstahjajs runahht.

„Kas tew ir?“ Wela prafija un aptureja fawu firgu.

„Man kihri ta islikahs, ka es buhtu firgu sohhus idstredes-jis,“ fchis atbildeja, „buhtu johki bijufchi, kad mehs wehl reis teem farkaneem welneem rohlds kreistu!“

Frachdijajs, ka winsch nebij wihslees. — Labä attahlumä wareja jahjeju eeraudsiht, kufsch, kad winsch muhsu Spaneefchus eeraudsiha, fawu firgu ar waru uf preefchu dsina, lai waretu drihsal klahht tikt. — Kad muhsu jahjeji redseja, ka winsch bija Peruaneets, tad wini lika firgeem afchaki ffreet, jo wineem nebij wairs nekahdas lustes wehl reis par wangineekem palikt. Bet Peruaneefcha firgs bij daudsi afchaks, neta winu jahjamee firgi, un drihs bija winsch til tuwu nahjis, ka Nunezs ar Welu dsirdeht wareja winu runajam. „Apstahjamees,“ Wela fazija, „winsch ir weens pats un ja winam buhtu kahds fauns nodohms, tad mehs tikim drihs gatawi ar winu.“ „Tew taisniba,“ Nunezs atbildeja, „redsefim ko winsch grib.“

Peruaneets bij tagad wiaus atfneedfis.

„Tee baltee wihsri bij par ahtri aijahjuschi,“ winsch fazija, „zitadi wini buhtu no Tuhangi fcho fchinklibu dabujufchi.“ Pee fcheem wahredeem winsch dewa muhsu Spaneefcheem weenu lastiti tahlak runadams: „Tuhangis leel wehl balteem wihsreem faziht, ka Muhais — te winsch rahdija us fawahm kruhtim — „busdeenas gahjumu no Kalfamalkas uf juhju waditaja atbildi gaidih.“ —

Peruaneets greefa fawu firgu aplahret un bij drihs atlal no Spaneefchu azim nosudis. „Urah!“ Nunezs nifleedsa, kufsch jaw to lastiti bij attahijis. „Skatees, Wela, ko tas farkanais welns mums ir fchinkojis — tihrs selt!“ —

Ohtras deenas wakara nonahja muhsu Spaneefchi Bizarros lehgeri pee Kalfamalkas. Pehz tahs kaufchanahs, kura Peruaneefchu lehninsch no Bizarro fawangohhts tika, bija fchis faweem laudim atwehlejis pehs prahta illustetees, un ta tad bij wisi Spaneefchi Dumbeza pili eekohrtelejuschees. — Schai pili bij Utahualsis dsihwojis un winu wareja ari par lehnina pili nosaukt, til leela un stalta bij wina. —

Leels muhsris, kufsch ap wifu Kalfamalkas pilsetu aplahret gahja, eeflehdsä ari fcho pili, ta ka deefgan gruhht bij wina eelfchä tikt. —

Spaneefchu legeris isflatijsahs fchini wakara lohti jauli. Salbati guleja lata sahle jaulas kara dseefmas dseedadami jeb kaulinus fpehledami, kamehr wirfneeki tehju un wihsu dschra. —

Nunez un Wela gahja tuhliit pee Bizarro un iſtahiſija ſchim, lo Peruaneefchi wineem bij teikufchi.

„Tas ir no wineem gudri,“ ſchis teiza preezigi, „ka wini ſawu lehnrau grib atpikt. Us ſchahdu wiſſi wareſim mehs drihs wiau ne-ismehrojamu bagatibu muhſu rohlās dabuht!“ —

Dohmigi fehdeja Atahualſs ſawā zeetumā pee lohga Tumbeza pilli un ſlatijahs uſlehdamai rihta faulei preti. Winſch bij no auguma ſtaltā wihs. Iſſi ſwahri, kuzi tikai lihdſ zela lohzeſteem ſneedsahs, apklahja wina pilnigas meefas. Ar ſeltu iſrohtatas kurpes apklahja wina ſahjas un ap wina rohlahm bij platos ſelta ſchnohres tihtas. Us galwu winam bij weena ſarſana un weena melna putnu ſpalwa, par wina waldbibas ſihmi. —

Labu laiku winſch bij jaw tā fehdejis un par ſawas tehwu ſemes nelaimi dohmājis, tad us reis zeetuma durwis atdarjahs un jauns Spanectis eekſchā eenahja. Bij ſlatis un ſipris wihs no 25 gadeem. —

Atahualſs uſlehta no ſawa fehdeſta un gahja winam preti, praſidams: „Ko tu man jaw tik agri gribi teikt, Hernandez?“

„It patihlamu ſtau,“ Hernandez atbildeja, kurfch par wakti pee Atahualſas bij eezelte. „Bizarros leel tew ſajih, ka winſch drihſumā pee tewim nahls. Kā es eſmu dſirdejis, tad winſch grib tewi atkal wafā laiſt.“

Breeka ſwaigſne atſpildeja pee ſcheem wahrdeem us Atahualſa waigeem.

„Slaweta lai ir faule!“ winſch iſſauzahs preezigi, „lad tawa mute taiſnibu runajuſt.“

Buſtundu wehſat Bizarro atnahja rihtigi pee Atahualſas. Winam lihdſ bij Nunez un Wela, kuzi weza Peruaneefcha pawehli bij atneſufchi. — Ahkreem ſohkeem gahja Atahualſs Bizarram preti, praſidams: „Waj tu gribi mani pa taiſnibu atkal wafā laiſt?“

„Wafā laiſt,“ Bizarro atbildeja, „to gan ne, bet es gribu tew zetu rahdiht, us lahdu wiſſi tu waretu atkal wafā tikt.“

„Kā es waru wafā tikt?“ Atahualſs praſija ahtri. „Saki man to, kā es waru atkal pee maneem laudim tikt?“

„Schee abi duhſchigee karotaji,“ Bizarro ſajija us Nunezu un Welu rahdidams, „ir preeſch mas deenahm redſejufchi, ka tawi preeſteri us ſaules deewa altara Titikaka eſera widū diwus no muhſu draugeem nokahwufchi. Wini —“

„Newis nokahwufchi!“ Atahualſs frita winam runā. „Newis nokahwufchi — pawifam ohtradi — wineem ir leels gohds tizis — wini ir faulei upureti tikufchi.“

„Es pateizohs par tahdu gohdu,“ Bizarro atbildeja ſmeedamees un ſahla tā runaht:

„So noſauto aſinis pagehr atreeſchanu, un es biju jaw nodohmajis tewi noſaut, lad ſchee abi duhſchigee karotaji man to ſinu aineſa, ka tawi laudis griboht tewi no manahm rohlahm iſpikt, ja tas tew buhtoh pa prahtam hijis. — Nu ko tu dohma?“

Atahualſa ne-atbildeja ne wahrdu, bet dſitās dohmās no-grimis ſlatijahs us ſemi. Bizarro ari wais neko neſajija un laida ſawam zeetumneekam walu, apdohmatees. —

„Bes naudas es newaru tad wafā tikt?“ praſija Atahualſs pehz kahda laika. —

„Ne muhſcham!“ bij Bizarros atbilde.

„Newis naudas deht,“ ſajija Atahualſs tahſat, „nauda mums

neſam neder; tikai tamdeht ween es tew to praſiju, dohma-dams, ka tu mani bes kahda eemeſla wafā laiditi, tad buhtu es ar balteem wihreem muhſchigu draudſibu flehdſis.“

Bizarro azis ſpildeja no mantas ſahribas, tad winſch dſirdeja, ka Atahualſam nauda neſam neder.

„Taiſſim reis galu,“ winſch ſajija. „Es pagehru par tawu brihweſtibu tik dauds ſelta, ka ſchi iſtaba lihdſ ſchaj weetai pilna teel.“ Pee ſcheem wahrdeem iſwilka winſch garu ſohbinu un rahdija ſeenā to noſazitu weetu. —

„Wai tu wari tik dauds ſelta dabuht — tad eſi tu brihwus.“ Atahualſs nebij par tik leelu praſiſchanu nemaſ iſbihjees, dijahs, ka winſch wehſ leelaku buhtu ſagaidijis.

„Es gribu tew tik dauds ſelta doht!“ winſch iſſi atbildeja. Bizarram bij leeli brihnumi, kā gan wina wangineeks tik leelu praſiſchanu buhſchoht iſpildih.

„Bet ſaki man, kur tu tiſdauds ſelta wareſi dabuht?“ winſch praſija iſtabas augſtumu, garumu un platumu ar ſchnohri mehridams; „waj tew tahlu pehz wina jabrauz?“

„Pehz ſeſchi deenahm tu wina dabuſi!“ atbildeja zeetumneeks. „Bet es pats gribu to iſmekleht, kurfch wina lai ſchurp wed.“

„Kurfch lai ir tas?“ Bizarro praſija.

„Hernandezs, mans waktneeks!“ Atahualſa atbildeja. „Winſch ir pret mani weenadi mihlis un labs un tapehz tik winam gribu es to uſtizeht.“

„Kā tu pats gribi,“ ſajija Bizarro ſmeedamees „Suht Hernandezu tagad pee manim,“ runaja Atahualſa tahſat, „un tauj winam weenam paſcham ar mani runaht. Kad ſaule feſto reis par Kalfamalku uſtahs, buhs ſchi iſtaba ar ſeltu pilna.“

Bizarro aiſgahja ar ſaweem beedreem un pehz mas minutehm eenahja Hernandezs, kurfch tik ahtri Atahualſa uſtizibu bij mantojis, un praſija pehz wina pawehles. —

„Es liku tewi ſaukt,“ pehdigais ſajija, winam rohku ſneeze dams, „jo man ir weens wajadſigs, kas labs, deewa-bihjige un uſtizams ir, un tahds eſi tikai tu.“ Atahualſa iſtahiſija tagad winam, kas darams un Hernandezs apſohlija wiſu iſpildih.

„Swehre man,“ Atahualſa teiza tahſat, „ka tu neweenam neko neteikſi, no wiſa ta, ko tu redſeſi.“

„Kā Spaneeſchu bruneneeks ſwehru es tew to pee mana gohda!“ Hernandezs atbildeja, rohku pee ſawa ſohbina lihdams.

Atahualſs nonehme tagad weenu ſelta ſchnohri no ſawu ſakla un ſarahwa wiau diwās datās. Ar leelu iſmanibu winſch eemeta tad tai weenā datā dauds meſglus un zilpas un iſtahiſija weenu „kwipo.“ Kwipo ir pee Peruaneefcheem tikpat, lo wehſtuli. Lai gan wina ne wahrdi ne ſilbes nebij, tad to mehr katriſ Peruaneeks wareja no tahm zilpahm un meſgleen iſſinaht, ko wina draugs dohma.

„Nem ſcho kwipo,“ zeetumneeks ſajija us ſawu apwaktaju, „un glaba wiau zeefchi. Tikai kur, kur tu no-eeſi, tik winſch tew atpraſihts un tad wari tu wina drohſchi iſ rohlahm laiſt. — Scho ohtru ſchnohres-gabalu kar ap ſawu ſaklu un tad noſtahjees ſchowakar preeſch ſaules no-eeſchunas pee ſaules baſnizas durwim Kalfamalkas pilſſehta. Du tew buhs gaidih, kamehr kahds pee tewim nahſ, un ſaka: „Ma ko Kapaks ſtelle ſawu wehſti — ko pagehri tu?“ Tad buhtu tew atbildeht: „Wed mani pee ſaules!“ Tad eij winam palu kur ari winſch tewi weſtu. Wiſs jits nahls pats no ſewis.

Hernandezs bij uſmanigi klaufjees us Atahualſa wahredes un tad praſija: „Waj man buhs manus eerohſchus un man ſirgu ari lihdſ nemt?“

„Ne!“ fchis atbildeja, weenu fpalwu no galwas nembams un Hernandezam dohdams. „Nem fcho fpalwu, wina tewi labaf apfargahs, nefa johbins un fchekhs. Kattris Peruaneets, kurfch wina redsehs, buhs gataws preefch tewim mirt, jo winafch fur, ka es to, lam es fcho fpalwu efmu dewis, par fawu dehlu efmu peenehmis.“

Hernandezam bij druflu jafmejahs, kad winafch dsirdeja, ka uf reifu par Peruaneefchu Lehnina dehlu bij palizis.

„Es gribu pehz taweem wahrdeem dariht.“ winafch fazija, fawu rohku Atahualsam uf atwadifchanohs sneegdams. „Man buhtu leels preeks kad wifs labi isdohtohs un tu atkal wata tiftu.“

Kamehr Hernandezs fataifijahs uf zelofchanu, farunajahs fleepni Pizarro ar Nunezu un Welu.

Preeks bij uf fcho abu faldatu azim redsams, kad wini pehdigi Bizarros iftabu atfahja.

Behz mas minutehm bij Hernandezs uf zelofchanu gataws un gahja pee Pizarro, wina pawehles fanemt. Schis bija jaw Atahualfas zeetumu lizis wehl reis ismehriht ut dewa to mehru Hernandezam. Wina garums bij 40, wina platums 20 un wina augstums 6 pehdas. — „Nu, Hernandez,“ Pizarro pra-fija, kad tas jaunais Spaneetis no wina gribeja atwaditees, „kur juhs gan to feltu dabuseet?“

„Do es pats wehl nesinu, Don Pizarro!“ fchis atbildeja.

„Neeli,“ Pizarro fazija. „Waj tad faules dehls jums naw teizis, kur juhs to feltu atradiseet — es newaretu fapraft, ka juhs zitadi fawu uf dewumu waretu ifpildiht.“ Hernandezs flatijahs fawam pawehletajam zeeti azis — winafch finaja, ka Bizarram flittas dohmas galwa ir.

„Sawu feltu juhs dabuseet, bet no tani, kur es efmu bis-jis un fo efmu redsejis, ne-ees ne wahrs par manam luhpahm. Un taifnibu fakoh: es pats ari wehl nelo nesinu.“

„Nu, ka jums patihl,“ Pizarro atbildeja, fleepni fmeeda-meess. „Kad juhs titai to feltu ween dabuseet — tad jaw ir labi. Raimigu zelofchanu!“ Pizarro gahja tad uf lehgeri, pee fewim runadams: „Dew buhs man taf wifs ja-iffahja!“ —

Saule bij jaw uf no-eeffchanu, kad Hernandezs Lumbeza pili atfahja un uf to nofazitu weetuu pee faules basnizas dur-wim Raffamalkas pilsehtä nogahja. —

Bija jauks wakars, kad Hernandezs pee faules basnizas no-gahja. Leels plazis atradahs preefch basnizas durwim, uf kuru dauds Peruaneefchi fehdeja. Zaur leelahm mafafchanahm bij wini no Pizarro wata laisti tikufchi un ne-ismehrojama bija ta bagatiba, fo fchis no wineem bij fanehmis. Bet jo wai-ral winafch nandu dabuja, jo leelaka bij wina mantas kahriba. —

Hernandezam bij deefgan fo brihnitees, kad winafch redseja, ka kattris Peruaneets wina pasemigi apfweizinaja un ar mih-ligahm azim uf wina flatijahs. Bet neweens no wineem ne-nahja Hernandezam klah, ta ka fchim jaw garfch laiks fahla meftees. Saules farkanee stari bij jaw fen no basnizas tohrna nosudufchi — kad weens milligs Peruaneets winam tuwojahs.

„Manko Kapaks stelle fawu wehsti, fo pagehri tu?“ winafch pra-fija.

„Weh mani pee faules!“ Hernandezs atbildeja. Brihno-damees fpehra Peruaneets weenu fohli atpalaf, un flatijahs Hernandezam zeefchi azis. Tad luhfda winafch wina, lai nah-fot fchim palaf basniza un abi eegahja. —

„Mums ir jagaida,“ Peruaneets fazija, „jo mehss teelam no balteem apwatteti.“ Pee fcheem wahrdeem winafch nofeh-dahs uf kahdu muhri un luhfda Hernandezu, to paschu dariht. Ubi fehdeja ne wahrdu nerunadami, kamehr tumfcha nakts wif apfahrt usnahza. Tagad uszehlahs Peruaneets un luhfda fawu beedri, lai fchim masa attahfumä palaf eijoht. — No basni-zas isgahjufchi abi dewahs taifni zaur paschu pilsehtu, ka-mehr nonahja beesä meschä. Hernandezam bij deefgan fo pub-letees fawam waditajam palaf tift. Bet drihs ween fchis at-fahjahs un gaidija, kamehr Hernandezs klah peenahja. — Ehrmotä balfi fahla tagad Peruaneets brehft un wina balfi wareja falihfinaht ar kahda putna brehffchanu. — It ka no semes apalfchas nahfdama atflaneja winam tahda pat balse preti.

„Wini nahks!“ Peruaneets fazija, „baltajam wihram ne-buhs kahjas jafagruhsch.“

Behz mas minutehm tuwojahs fohli un is krummeem isnahza tfehtri fpehzigi Peruaneefchi weenu gultai lihdsigu nefamo semé liddami. Hernandeza waditajs fahla ar wineem runah un luhfda tad muhfu jauno Spaneeti, lai fchis fehshotees tai gultä. — Hernandez ispidija wina luhgfchanu. — Birmais Peruaneets lifa tagad kurwi Hernandezam blakam, kura schah-weta gafa, ehdam augli un wihns atradahs. Tad nehma wif tfehtri Peruaneefchi to gultu uf faweem kameefcheem un driht bij wini beesumös nosudufchi. —

Hernandezam bij it patihkami tai gultä. Winam iflikahs, it ka winafch fchupohs tiftu. Zeets meegs aiffpeeda driht ween wina azis un titai uf rihta pufi winafch atmohdahs.

Winam bij leels brihnims, kad winafch redseja, ka gulta bij semé nolikta un Peruaneefchi wairs nebij. Ibbihjees winafch lehja augfchä — bet wina bailes pahwehretahs atkal par preeku, jo Peruaneefchi nebij wif aifbehgufchi, bet, semé nogulufchees, faules useffchanu nogaidija. —

Bar to laiku Hernandezs fteprinajahs ar angteem un wihnu. —

Behz faules useffchanas nehma Peruaneefchi atkal gultu uf faweem plezeem un gahja tahlaf.

Behz kahdahm fundahm wini bij nonahkufchi uf kahdu An-du-kalnu wirfgalu. Lehni ween tika wini uf preefchu, jo tas zeffch, pa kuru bij ja-ee, bija ar beeseem krummeem no-andfäs. Titai pehz pufdeenas nonahja wini uf weenu leelu flajumu, no kura weena jauka ifskata uf dsiku eejeju wina azim preefchä stahbijahs.

Hernandezam bij deefgan fo brihnitees par tif jauku ifskatu. Dfili apalfch wina kahjahm winafch eeraudfija eferu, kurfch ta ifflatijahs, it ka winafch agraf kahda uguns-wehmeja kalna wirfgals buhtu dijis. Schis efers bij wifapfahrt no stahwahm basalta flintim aprinkohs. — Til diwas weetäs wareja pee wina peetift, prohti tur, kur muhfu Spaneets ar faweem ne-fajeem stahweja un fchij weetai taifni preti ohträ pufé efera. Schee basalta flints gali bij ar muhffhigeem kohkeem apangu-fchi, no kuru sareem avineem lihdsigi fatumi lihds uhdens wirfai nolaidahs. Tuhfstofoht putni peldeja pa eferu jeb laidahs pa kohlu sareem. —

Hernandezs bij ta eegrimis dabas jaukumös, ka nemas wairs negribeja tahlaf eet un Peruaneefcheem wajadseja wina uf ee-fchanu ufflubinaht.

(Eupmal wehl.)

Grandi un feedi.

Skabarga par apleezinataju.

Zilwekam ir eefpehjams til no ta pateesu leezibu doht, ko tas pats ar fawahm azim redsejis jeb ar ausim dsirdejis. Bet kad nam neweens redsejis, kà tad lai isfchir? Deesgan gruhti, bet tomehr daudsreis ar tahdahm leetahm parahda, no lam neweens dohmaht newar, kà to redsam no fchi stahstina.

Kahds bagats lungs jahja lahdu reisi pee fawa kaimina, kas ohtra muishà dshwoja, ar dauds naudas. Kad to newareja mahja fagaidiht, tad gahja laudis winu melleht. Netahlu no muishas tee atrada lungu noht; wina lihks guleja sneega, kurfch ar afinim bij apraiphts. Laitam rasbaineeki tam bij uskritufchi, nofitufchi un turklaht wehl aplaupijufchi. Teefnesis tai paschà walarà dewahs us to weetu, lai waretu ar uguni labi apfkatihht. Winfch tur eerandsija skabarga no lahds nuhjas isfistu, ko tas neweenam neredsoht kschà eebahsa.

Ohtrà rihà tas eerandsija, ka lahda schihda nuhjai tahda skabarga truhka, kura akurat rohba paseja. Schihds tika tuhlin fakerts un zeetumà eeliks, jo bija jadohma, ka schis tas wainigais. Tas papreefchu gan leedsahs, bet neko nelihdseja, jo mehmais lohka gabalinfch pret winu it swarigu leezibu dewa. Beidsoht tas isfazijahs par wainigu. Winfch teiza, ka schis esohht labi sinajis, ka leelskungs ar dauds naudas aiseetoht un pehz naudas eekafees to padarijis.

Tas dabuja fawu pelnitu algu; winu ar kaina sismi peerè us Sibiriju aisdina.

G. Schmidt.

Gradini.

Ja tu gribi labi dshwoht, tad fargees no taisnibas; bet ja tu gribi laimigi dshwoht, tad apleezini un aistahwi taisnibu lihds nahwei.

Meli gan eet ahtraki kà pateesiba, bet ne til tahlu.

Katru reis riktigi dohmaht, ir ta leelaka mahksla.

Netaisnibu zeest, ir tas fahpigalais duhreens, bet mirstoht tas saldakais anglis.

Mehle ir us abahm pusehm greefigs sohbens, tadeht ari winai ir laula wahrti preefschà; — flehds tohs waka, kad wajadfigs.

Mihlestiba ir uguniga leefma, kuru tikai nahwe war isdsehst.

Mihlestiba ir pils, kuru nelahds meefigs eenaidneeks newar uswahreht.

Nedst, — bet ne wifu!

Dsirbi, — bet ne wifu!

Saft, — bet ne wifu!

Mihlestiba ir faule, kuru daudsreis mahloni un tumfiba padara neredfamu, tomehr ta nesuhd.

Mihlestiba ir uhdens, kurfch fahasst par ledu, atlaischahs un paleel aikal kas bijis.

Mihlestiba ir meegs, kurfch aisdent tahs leelakahs behdas, jebfchu us ihfu laiku.

Mihlestiba ir fapnis, no kuras daudsreis zilweks nomohda buhdams fapno.

Mihlestiba ir data no debeeschigeem preecem.

Dahbola Jeshabs.

Druzinas.

Saki, draugs, kadeht tawa wezaka mahsa alafsch jaunako mahsu ne-eerefs un neewa?

„Tas jaw lehti faprohtams,“ atbildeja meitu brahlis. „Jo wezakai mahsai bail, ka ta zaur jaunako fawus prezineekus un bruhrganus nesaude; un schini leeta, kà tu pats sini, feeweetes, ihpaschi tahs pawezahs, ir lohti kaitigas un wahrigas.

„Man ir gauschi brihnums,“ lahda feewa fazija, „kapehz mehš ar wihrn nemas nefateekam, lai gan abi weenis prahstis efam: winfch grib mahjās lungs buht, un to paschu ir es gribu.“

Kad tewi blehdis wilina, tad nepallausi winam. Tas buhlu tas labakais padohms, bet tikai blehdi pasiht aikal padohmu wajjaga.

Ja laine klast Dew kahd'reis stahjabs
Par dauds, tad preecem nelaujees;
Jo redst, laimei weeglas kahjas
Schurp nahht un aikal aisteigtees.
Grahb zeet, ja laimes brihdi juhti,
To, ko tas ihstais brihd's Dew doht;
Tad nebuhs jaraud Dew tā gruhti,
Ja aisebhg tas nedohmajoht.

M. Rihšman.

Lelestiba.

Kahds wezs saldahs leelijahs, ka schis waroht tapat Kreewu grahmatas lafihht kà La tweefchu grahmatu. Us tahdu leelifchanohs tika saldatam Kreewu walodas grahmata pasneegta, lai lasa. Saldats grahmatu rohka panehmis faka: Manas azis ir wifai tumfchas palikufchas, kà ka wairs neweenu wahrdi newaru redseht islafihht.

Kahds fainneeks fazija fawam deklam, kas patlaban no flohlas bij pahrnahjis, lai isrehkinajoht zil winam wajjadsefchoht us muishu galwas naidu nest, par fchetreem wihreem ja par katru esohht jamakfa 5 r. 87 k? Dehls fatruhzees atbild: „Teh, es efmu fawu rehkinuma grahmatinu flohla aismirjis, tapehz Jums to tagad newaru isrehkinaht.

M. Birkmann.

Sakami wahrdi.

„Mas zinitis apgahsch leelu wesumu,“ tapehz ari masais torpeds milsena monitori gaisa fper.

„Kà tu man, kà es tew,“ tapehz ari abi baltee fper weens ohtram, ka tihri bail, ka garu ne-islaisch, jo scheflofchanas naw.

„Smukumš naw tikums,“ tapehz pee fmulahm fkukehni ne-melle tikumu.

Tahmneeks.

Abilbedams redaktehrs Ernſt Plares.